

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calca Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvénytörvényi lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JANUÁR 28.
VIII. évfolyam, 25. szám.

Szombat

Miron Cristea ismertette a Nemzeti Ujjászületés Frontja célkitűzéseit

Megtartották a Legfőbb Nemzeti Tanács első ülését

Senki nem igényelheti az állampolgári jogokat, ha nem tagja a Frontnak

(BUCURESTI.) Csütörtökön délután négy órakor tartották meg a szenátus ülésében a Nemzeti Ujjászületés Frontjának alakuló ülését. Az ülés istentisztelettel kezdődött, ezután Miron Cristea patriárka-miniszterelnök, a Nemzeti Ujjászületés Frontja Legfőbb Nemzeti Tanácsának elnöke foglalta el az elnöki széket, megnyitotta az ülést, majd a következő beszédet mondotta.

— A román állam új tekintélyi szervezete és alaptörvényei eltörölték a politikai életből a pártokat, amelyek tevékenységéről annyit beszéltek az utóbbi években. Bármennyire is tekintélyi jellegű azonban ma az ország vezetése, feltétlenül szükséges, hogy a koronának szerves és természetes kapcsolata legyen azokkal a néptömegekkel, amelyeknek megerősítése az ország haladásának biztos kezesévé. Ebből a célból alakult meg a Nemzeti Ujjászületés egységes frontja, amelyet a legfőbb tanács és igazgatóság szervez meg és vezet. A Front egységes jellege összeolvasztja, megerősíti és egyesíti az összes tevékeny és cselekvő erőket egyetlen cél körül és ez a cél a hazafelvirágoztatása.

— Különösképpen a legfőbb tanácsnak és igazgatóságnak az a hivatása egyrészt, hogy ebben az értelemben nevelje a néptömegeket és alakítsa ki ennek az egységes Frontnak fensőbb-ségében való meggyőződésüket, lelkesítve őket, hogy mindegyikük bármely pillanatban lelkesedéssel álljon a maga helyén a haza és a trón szolgálatára.

— Tudjuk, hogy a római birodalom idejében milyen méltóságot és hazatis büszkeséget érzett magában az, aki elmondhatta magáról „civis Romanus sum”. (Római polgár vagyok!)

— A mi új alkotmányunk és annak egész szelleme is bekapcsolja az állampolgárok jogainak sorozatába azt a kötelességet, hogy a román állampolgárnak hazáját életfeladata legjelentősebb alapjának kell tekintenie és fel kell áldoznia magát épisége és méltósága megvédéséért a munkájával hozzá kell járulnia annak erkölcsi felemeléséhez és gazdasági fejlődéséhez.

A KISEBBSÉGEK A FRONTBAN

— Nagyon is természetes, hogy nemcsak az etnikai származású románok iratkoznak be tömegesen a Nemzeti Ujjászületés egységes Frontjába, hanem a történelmi kisebbségeinkhez tartozó állampolgárok is, mivel csak mint a Front tagjai tölthetik be legelőkelőbb állampolgári kötelességeiket és

enélkül nem lehet semmi jogosult igényük az állampolgári jogokra. Ha akár romániai lakos, aki a Fronton kívül akar maradni, s bizonyos feltételekhez köti a maga románságát és hazafiságát, vagy pedig csak úgy akarja szolgálni az országot, ha ő a kormány, ennek azt kell mondani: ilyen feltételes hazafiság értéktelen.

A NEMZETI VEZETŐK SZEREPÉRE

— Bizonyára távol van tőlünk az a gondolat, hogy csupán akik ebben az igazgatóságban és főtanácsban jelen vagyunk, tudjuk vezetni a Frontot. Fájdalmas volna, hogy a nemzet vezetői csak ilyen csekély számban legyenek.

Követni kell Őfelsége példáját

— Mindezeket a tanácsosokat és igazgatókat nem kell irigyelniük azoknak a többi derék állampolgároknak, akik nem léphetek be egyszerre a vezető testületbe, mivel követniük kell felfelcsendes királyunk példáját, aki betölti az evangélium szavait: „aki nagyobb akar lenni közületek, legyen mindenki szolgája”.

A KORMÁNY MUNKÁJA

— Ilyen gondolatoktól és irányításoktól vezetve, az elnökségem alatt álló kormány arra törekedett, hogy keményen dolgozzék a köz és a politikai életnek a Frontban és a parlamentben való teljes megszervezéséig és az a nyugodt öntudata van, hogy sok jó dolgot alkotott, sok rosszat megjavított a hozott törvényekkel és intézkedésekkel Őfelsége II. Károly király bölcs utmutatásai alapján s el van határozva arra, hogy a jövőben is ugyanebben a szellemben, ugyanezzel a tiszta szándékkal folytatja tevékenységét, különösképpen törekedve arra, hogy az országban elhárítson mindent, ami zavarhatja a közrendet és az annyira szükséges nyugalmat, hogy így biztosítsa azt a hatalmas etnikai egységet, amelyből azután a legértékesebb fiatal erők kerüljenek élre, felelevenítve az állami, községi és megyei szervek és az összes intézmények keretét, mindenütt a fejlődés és az új élet lelkét vigyék be az erkölcsi, nemzeti és gazdasági haladásba.

A BÉKE JELZÁVÁVAL

— Ezenkívül a világhelyzet kereteiben, legyen az akár kedvező, vagy kedvezőtlen — amit mi nem tudnánk megváltoztatni — a béke jelszava alatt tovább folytatjuk saját érdekeink megvédését és az összes államokkal és népekkel való jó kapcsolatok fentartását,

ami csak ilyen csekély számban legyenek. A tanácsosok és az igazgatók csupán utat készítenek s azon át a szak-képzettségi alapon létesülő parlamentbe azután vezetéshez juthat minden érték a köztevékenység minden ágazatának egészséges és okos irányításában. És ki tételezhetné fel, hogy ezek kevésbé lesznek hasznára a hazának, mintha a minden eszközzel való meggazdagodás, a közvagyon tisztességtelen kihasználása után vadásznak, amivel annyira kompromittálják a parlamenti életet és a választásokat s akiknek állampolgári szabadságát már előre meg kellett kötni az előzetesen aláírt lemondások formulájával.

Bizonyára minden románnak azt kell megállapítania, hogy a mostani helyzet a békés munka és a haladás útján halad előre és csupán egy gonosz ember tarthatja jobbnak a múltbeli haszontalan zürzavart a mai helyzetnél és nyugalomnál. A még tévelygők gondolkozásának is meg kell változnia és az a jelszó kell vezesse őket: mindent a nemzetért.

Franco tábornok bevonult Barcelonába

A várható következmények - Mussolini újabb négyhatalmi értekezletet hív össze - Bizalmat szavaztak a francia kormánynak

Barcelona eleste az utóbbi hetek és így az elmúlt 24 órának is a legnagyobb jelentőségű eseménye. Hogy mennyire az, mi sem igazolja jobban, mint az a kavarodás, amelyet a győzelem a külföldön keltett. Ha lehet köznapi kifejezéssel élni, Franco most mindenkinek az elevenére tapintott. Anglia sietett is Gibraltár azonnali megerősítésével és Franciaország tengerész vezérkari főnöke sürgősen északafrikai szemleura indult. Ez a két intézkedés mutatja, hogy milyen következményektől tart London és Páris a nagy győzelemmel kapcsolatban. Ezzel szemben Róma olyan győzelmi ünnepet ült, mint az első nagy abessziniai siker, Adua elfoglalása után, egyáltalában nem rejtgetve örömét és nem takargatva azt a valóságot, hogy a háború az övé is és hogy eddig még be nem vallott célok valóra váltására törekszik. Most már

TISZTA SZÁNDÉK ÉS TISZTA KÉZ

— Országunk még sok lakosának van szüksége az alapos állampolgári nevelésre és irányításra. Az örökké elégedetleneknek pedig, akik mindig föl-tűnnek, azt mondjuk, hogy ne követeljenek lehetetlent. Noha az emberektől nem lehet abszolút tökéletességet várni, meg kell elégednünk azzal, hogy főképpen a vezetőktől tiszta szándékot és tiszta kezet kívánjunk, állandó meggyőződést, hozzáértést, derékséget, lelkiismeretességet, korrektséget, a közérdek iránti áldozat szellemét, a közérdekében való energiát, a nemzet iránti szeretetet, a trón és a dinasztia iránti hűséget.

— A kormány naponta arra törekszik, hogy élje ezeket az állampolgári erényeket és így irányítsa szerveit is. Mindezt a nemzeti ujjászületés céljára a legfőbb vezetőnk és irányítónk, Őfelsége II. Károly király öröme, aki iránt ez alkalommal is kifejezzük hódolatunk és lojalitásunk legmelegebb érzelmeit. Ezzel megnyitom a Nemzeti Ujjászületés Frontja főtanácsának első ülését.

Miron Cristea patriárka-miniszterelnök után Garoflid a földművelés, Eftimie Gherman a munkások, Valcovici professzor az iparosok, Anibal Teodorescu professzor a szellemi foglalkozásuk, Silviu Dragomir főkormánybiztos Erdély, Cazacliu Basarabia és Hans Hedrik a német kisebbség nevében beszélt.

Cornatianu professzor főtábornok ezután felolvasta az uralkodóhoz intézett távirat szövegét.

A jelenlevők hosszas tapsai után újból Miron Cristea patriárka kijelentette, hogy pénteken reggel elzarándokolnak Curtea de Argesbe.

Csütörtökön este a Front vezetősége a Continental-zállóban közös vacsorán vett részt.

valahogy hihető, hogy tényleg nincsenek területi követelések Spanyolországtól a nyújtott segítségért, de annál inkább számít hathatós segítségre, ha közte és Páris között kenyértörésre kerül a sor. A segítséget kétséget kizárólag meg is fogja kapni, mert Francónak valamivel csak fizetni kell. Fizetni kell Németországnak is, talán ez a súlyosabb tétel, mert ez a szegénység nem katonai, hanem gazdasági természetű lesz és inkább az elevenbe vág. A német sajtó, amikor őszintén örül, tudja ezt és lelkesedése százszázalékig érthető. Moszkva kommentárjai egyelőre, amíg Daladier van uralmon, aligha lehetnek mérvadók, mert politikai elszigeteltségében kizárólag szóbeli megjegyzésekre szorítkozhatik. További említésreméltó esemény még a brit minisztertanács ülése, amelyet — a résztvevőket tekintve — inkább hadi-

tanácsnak lehetne mondani és Bonnet külpolitikai expozéja, amelyet sok vihar kísért és amelyet Winston Churchill, az állandó brit miniszterjelölt is végighallgatott.

Részletes jelentéseink a következők:

UJABB BRIT MINISZTER-TANÁCS

(LONDON.) (Reuter.) A spanyol kérdés kapcsolatban tegnap Londonban Chamberlain kormányfő elnökletével újabb minisztertanács volt, amelyen résztvettek Halifax külügy, Belisha hadügy, Inskip honvédelemügyi miniszterek, valamint Kingsley Wood repülésügyi miniszter, az admirális első lordja és Cort vezérkari főnök is. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést.

BESZÉDET MOND HOLNAP CHAMBERLAIN

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök holnap Birminghamban beszédet mond, amelyben — hír szerint — vázolni fogja a kormány magatartását a spanyol kérdéssel kapcsolatban. A beszédnek nagy fontosságot tulajdonítanak, mert úgy vélik, hogy Itália Franco sikerei nyomán nagy diplomáciai offenzívába kezd Páris ellen.

MEGVÉDTE BONNET A MÜNCHENI EGYZEMÉNYT

(PÁRIS.) (Havas.) Bonnet külügyminiszter tegnap tartotta meg külpolitikai beszámolóját a kamarában és többek között a következőket mondotta:

Az összes előző kormányok hangsúlyozták, hogy boldogan fogadják el a német részről nyújtott baráti kezét. Ez most megtörtént és csodálatos, hogy egyszerre mennyi ellenzője van a müncheni egyezménynek, holott, ha a francia nép megszavaztatná, az óriási többséggel a kormány mellett döntene. A kormány pedig kitart eddigi politikája mellett, amelynek két sark-köve van: az angol-francia együttműködés és a semlegeség. Ezért szó sem lehet beavatkozásról.

Bonnet szavait a szocialisták és a kommunisták viharos közbeszólásai fűszerezték. A kamara ülése alatt antifasiszta tüntetés zajlott le a parlament előtt, amelyet a rendőrség oszlatott szét.

BIZALOM

Daladier Bonnet beszéde végén felvetette a bizalmi kérdést és a parlament 374 szavazattal 228 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

BARCELONA FRANCO BIRTOKÁBAN

(BARCELONA.) (Reuter.) A barcelonai rádióleadóállomáson keresztül a megszálló csapatok parancsnokai tegnap délután 16 óra 20 perckor bejelentették, hogy a nemzetiek birtokukba vették a katalán fővárost és hogy az elfoglalás teljes, mert nemcsak a város, de az egész környék is Franco tábornok csapatainak birtokába került. A lakosság, amint a későbbi jelentésekből kiderült, mindenütt a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel üdvözölte a bevonulókat. Az utcákra virágokat szórta és szőnyeget borítottak. Csakhamar menetek alakultak, amelyek nemzeti dalokat énekelve jártak be az utcákat és leírhatatlan örömmel ünnepelték a felszabadítás napját. Közben Franco tábornok rendeletére a Barcelonába vivő országutakon megindultak befelé az élelmiszerszállító tehergépkocsik, hogy a sokat nélkülözött lakosság végre megfelelő élelmiszerekhez jusson. Az élelmiszergépkocsikat követték a magángépkocsik raját, amelyek fellebörgözva és szeretetadományoktól megrakottan érkeztek a kikötővárosba. Barcelonát az utolsó napokban a nemzetiek erősen kímélték, ami meg is látszik, mert az épületekben aránylag kevés a kár. Pusztulás képét mutatják azonban a kaszárnyák, a kikötő és a repülőtér környékei, ami igazolja, hogy a nemzetiek légi rajai támadásaik alkalmával igyekeztek csak a katonai jellegű épületekre szorítkozni.

FOLYIK AZ ÜLDÖZÉS A FRANCIA HATÁR FELÉ

(BARCELONA.) (Reuter.) Franco tábornok csapatai Barcelona elfoglalása után meg nem szűnő lendülettel folytatják előnyomulásukat a francia határ felé. Tegnap délután elfoglalták a Mont Cerrat hegység vidékét és megközelítették Sabadell, amely az ágyuk hatáskörébe került. Az országutak Barcelona és a francia határ között tele vannak menekülőkkel, akik a nemzetiek bosszúja elől a biztos idegenbe igyekeznek. Jellemző, hogy a köztársasági vezetők még tegnapelőtt este kiadták a jelszót, hogy a végsőki ki kell tartani és még ugyanazon éjjel mind eltávoztak a fővárosból, ahol e pillanatban senki sincs közülük.

FIGUERAS BOMBÁZÁSA

(BARCELONA.) (Reuter.) Franco nemzeti repülőrajai pillanat nyugal-

mat sem engedélyeznek a Generalidad és a valenciai kormány vezetőinek, akik Figuerasban rendezkedtek be. Tegnap a főváros elfoglalása után azonnal bombatűz alá vették az új kormány székhelyt, amely a katonai szakértők véleménye szerint sokáig már nem tarthatja magát.

DEL VAYO PERPIGNANBAN

(PERPIGNAN.) (Havas.) Del Vayo, a valenciai kormány külügyminisztere, miután hiába kísérelte meg a francia kormány intervencióját kierőszakolni, tegnap Barcelona elfoglalásának hírére Perpignanba utazott, hogy a francia hatóságokkal az átmenekültek ügyében tanácskozásokat folytasson. Újabb léntés szerint Negrin miniszterelnök is Perpignanba érkezett, de az újságírók előtt kijelentette, hogy csak rövid ideig marad Franciaországba és onnan visszatér Figuerasba, vagy Valenciába.

CAPITOL MOZGÓ

FIGYELEM!

Még egy napra prolongálva
Még ma pénteken látható az

Olimpiász I-ső része

Holnap, szombaton indul az
Olimpiász II-ik része!

Részletek Barcelona megszállásáról

(BARCELONA.) (Reuter.) A késő délutáni hírek szerint Barcelonába három oldalról vonultak be a nemzetiek. Elsőnek Yague tábornok marokkói hadosztályai jutottak el a kikötőbe, ahol kevés ellenállásra találtak. A köztársasági megkísérelték ugyan a löporraktár felrobbantását, de e tettükben megakadályozták őket. A Cividado hegyet és erődöt a navanai hadosztályok szállították meg. Ide voltak beosztva az olasz „fekete nyilasok” is, akik az összeköttetést tartották fenn a hegy és az erőd között. Végül a harmadik oszlop a repülőtér felől közelítette meg a várost. Számottevő ellenállás már sehol sem volt és amikor a köztársaságiak kiüri tették állásaikat, a városi lakosság ezerszámra kezdett kiözönlenni az érkező nemzetiek elé. A találkozónál leirhatatlan jelenetek játszódtak le. A zeneszó és zászlók mellett bevonuló nemzetiket valóságos szétszedték örömmükben a sokat szenvedett lakosok. Másfélmillió ember várta elszorult szívvel és örömkönyvekkel a szemében a felszabadítókat. A házakra azonnal felkerült a vörös-arany nemzeti lobogó ami annál csodálatosabb, mert ezeknek a színeknek rejtgetőre még 24 órával azelőtt a biztos halálbüntetés várt. A leglelkesebb volt az ünneplés akkor, amikor a nemzetiek elhaladtak a barcelonai világiállítás alkalmával épült diadalív alatt. Az élelmiszert behozó gépkocsikat csakhamar örvendező tömegek állították körül. Cukrot, sőt, lisztet, tejet és csokoládét és több tonna kenyeret osztottak szét az autókról. A tehergépkocsik oldalán a következő felirat volt:

„Franco igazsága mindenkit kenyérhez juttat!”

Este kivilágították a város és örömtüzeket gyújtottak a hegyeken.

ELESETT SABADELL IS

(BARCELONA.) (Reuter.) A menekülő köztársaságiakat üldöző és Garcia Valino tábornok vezetése alatt álló csapatok tegnap az esti órákban elfoglalták a 30.000 lakosú Sabadell várost is és ezzel szabad utat nyitottak Figueras, a kormány jelenlegi székhelye felé.

VISSZAUTASITOTT AJÁNLAT

(BURGOS.) (Reuter.) A francia kormány javaslatot tett a spanyol nemzeti kormányra, hogy létesítsenek Katalániában közvetlen a francia határ mentén semleges övet a menekülő befogadására. Franco tábornok az ajánlatot visszautasította. Ugyanekkor Perpignanból közlik, hogy a francia hatóságok nagyszámu menekülő érkezését várják többek között az ugynevezett

mexikói brigád 2000 emberét is, akiket Cerverában akarnak elhelyezni.

A 33 NAPOS OFFENZIVA EREDMÉNYE

(BURGOS.) (Reuter.) A salamancai főhadiszállás közli, hogy a nemzeti csapatok 33 napos offenzívájuk alatt a tengerparton 180 és északon 150 kilométeres előrehaladást tettek. Elfoglaltak 87 helységet, foglyul ejtettek 56 ezer embert és óriási hadianyagot zsákmányoltak. Mindezt pedig nem mint ellenfeleik közlik, kizárólag idegen segítséggel, hanem jórészt az ellenféltől elszedett fegyverekkel hajtották végre.

MÁR MEGINDULT A VASUTI KÖZLEKEDÉS IS

(BARCELONA.) (Havas.) Az elfoglalt Barcelona és a nemzeti területek között tegnap éjjelkor megindult a vasuti forgalom. Az első befutó szerelvény 40 vagon élelmiszert hozott a katalán fővárosba.

A BARCELONAI DIADAL HATÁSA A KÜLFÖLDÖN

London...

(LONDON.) (Reuter.) A barcelonai diadal Londonban, ahol az erőviszonyokkal a katalániai angol konzul értesítésével utján tisztában voltak, nem keltett különösebb meglepetést. Inkább a várható következmények azok, amelyek a közvéleményt különösen a baloldali sajtó háborús találgatásai következtében erősen izgatják. A sajtó állásfoglalására csak ma kerülhet sor ugyan, de bizonyosnak látszik, hogy a helyzetet borulátón fogja megítélni.

Páris...

(PÁRIS.) (Havas.) Barcelona eleste baloldali körökben valóságos pánikot keltett. A kommunista párt azonnal intézőbizottsági ülést hívott össze, amelynek szónokai, Thorez és Duclos kijelentették, hogy nyílt ellenzékbe mennek át Daladierrel szemben, aki árulója a demokráciának és magatartásával lehetetlenné tette a valenciai kormány ellenállását és győzelmét. Kormánykörökben viszont komoly terv merült fel oly irányban, hogy felvegyék Francoval a diplomáciai viszonyt.

Róma...

(RÓMA.) (Stefani.) Franco nagyjelentőségű győzelmét külön kiadásban közölte a délutáni sajtó. A hirre fellebörgötték Rómát és a nagyobb olasz városokat. Az utcák megteltek kitódult ünneplőkkel, az üzletek bezártak és a főváros népe tízezres csoportokban vonult a Palazzo Venezia elé éltetve a Ducet és Franco tábornokot. Kevéssel hét óra előtt Mussolini megjelent az

erkélyen és a tömeghez rövidebb beszédet intézett.

Örömetek — mondotta — teljesen igazolt, mert ami történt, nevezetesen eseménye annak az új Európának, amelynek kiépítésén fáradozunk. Barcelona eleste nem csak a köztársaságiak, de a mi ellenfeleink veresége is. Az volt a jelszavuk: „nem törtök át vonalainkon”
Áttörtünk és tovább is áttörünk.

Este a városokat kivilágították és a táviratok ezreit indították utnak a Franco tábornok vezérelte alatt küzdő olasz önkéntesek címére.

Berlin...

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó örömmujongással üdvözli a diadalt, amelyet Franco stratégiai zsenijének tulajdonít. A Völkischer Beobachter így ír:

A katalániai harcokat, ha csak francia részről valamelyes nem ajánlatos beavatkozás nem történik, rövidesen befejezetteknek lehet tekinteni. A nemzeti spanyol sereg beigazolta a hozzáfűzött eredményeket és Franco nagy hadvezéri képességeit. Azt hiszik — folytatja a lap — hogy nem vagyunk szerénytelenek; amikor az egész német nemzet nevében a legőszintebben gratulálunk a nagyszerű nemzeti spanyoloknak és zseniális vezérüknek az elért óriási jelentőségű diadalhoz.

Hasonló hangnemben ír a Nachtausgabe és a többi esti lap is.

Moszkva...

(MOSZKVA.) (Tass.) A moszkvai leadó közölte a barcelonai eseményeket keserűen jegyzi meg, hogy a diadal nem Franco győzelme, hanem a népfőnt kebelében keletkezett széthúzás eredménye. Az angol és a francia szociáldemokrata pártok huzódózása és bátortalansága tette ugyanis lehetővé, hogy Daladier és Chamberlain szövetségbe a nagytőkével kitartottak a semlegesség politikája mellett, elzárták határaikat és tétlenül túrték, hogy olasz és német reguláris csapatok, kitűnő felszereléssel és főleg nagyszűrűen megfizetve végiggázoljanak a kétségbeesett elszántsággal védekező, magára hagyott és csak szóbeli malasztokkal táplált köztársaságiakat, akik eddig a demokráciáért véreztek el, azért az eszméért, amelyet éppen London és Páris hirdettek a lehangosabban. A híradást a leadó azzal fejezi be, hogy még mindig nem késő, mert a harci szerencse könnyen megfordítható, ha Negrin egyenlő fegyverekkel folytathatja a küzdelmet.

UJABB NÉGYHATALMI ÉRTEKEZLET LESZ?

(LONDON.) A Daily Mail római tudósítója megbízható forrásból megerősíti azt a szenzációs hírt, hogy Mussolini újabb négyhatalmi értekezletet hív össze. Az értekezleten Mussolini terve szerint Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország képviselői venni részt. A négyhatalmi konferencián a következő nagyfotosságú kérdésekben hoznának azonnali döntést:

1. Hatékony intézkedéssel megakadályoznák Spanyolországban a polárháború folytatását és a további céltalan véráldozatokat.

2. Biztosítékot nyújtani a spanyol népnek, hogy saját maga határozza meg jövő sorsa felett, amely határozathozatalhoz a Franco tábornokot serítő Németország és Olaszország is hozzájárulását adja.

3. A négy nagyhatalom együttes kötelezettséget vállal arra, hogy megakadályozza bármilyen kommunista formájú kormányzati rendszer uralomra jutását Katalániában vagy Madridban.

MEGERŐSITIK GIBALTÁRT

(GIBALTÁR.) (Reuter.) A brit admirális rendeletére a Bordeauxban állomásozó három brit torpedóuzót megerősítésképpen Gibaltárba rendelték. A hadihajók tegnap este már ki is futottak Bordeauxból.

A magyar munkásság egyetlen útja

Irta: Deutsche Géza dr.

1939. január 17-én Armand Calinescu belügyminiszter ur végleges megállapodást létesített a Nemzeti Ujjászületés Frontjába besorozandó magyar kisebbségre vonatkozólag dr. Bánffy Miklós, dr. Bethlen György, dr. Szász Pál és dr. Gyárfás Elemér urakkal, akik a megállapodást a magyar kisebbség nevében aláírták. Az egyezmény szövege a következő:

1. A román állampolgárságu magyarok testületileg bevonulnak a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. A vegyeslakosságú falusi és városi községekben külön magyar szekciókat létesítettek. Ezek a szekciók 10 tag által képviselik magukat a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsban és egy tag által a direktoriumban. A titkárságokba megfelelő számarányban magyarokat neveznek ki.

2. A román állampolgárságu magyarok összes szakmai szervezetei testületileg besorozottnak a jelenlegi és ezután, erre a testületre vonatkozó törvények által előírt szakmai szervekbe, biztosítva számukra a megfelelő képviseletet a vezetésben.

3. A politikai megnyilatkozásokon kívül amelyeknek helye a Nemzeti Ujjászületés Frontja, a román állampolgárságu magyarok külön szervezetet létesíthetnek kulturális, gazdasági és szociális célokra.

Az egyezmény megkötését hosszabb tárgyalások előzték meg, amelyeket a kormány részéről dr. Silviu Dragomir kisebbségi főkörménybiztos ur vezetett. Ezek a tárgyalásokon a kormány szándékainak megfelelően részt kellett volna venniük a magyar munkásság képviselőinek is, ami azonban, eléggé nem sajnálható módon és rajtuk kívül álló okokból, nem történt meg.

MI LESZ A MAGYAR MUNKÁSSÁGGAL?

Mivel azonban az egyezmény szövegéből és szelleméből, valamint az egyezmény megkötését követően felelős tényezők által tett nyilatkozatokból kitűnik, hogy a megállapodás vonatkozik mindazon román állampolgárokra, akik magyarnak vallják magukat, szükségükre felvetődik a kérdés:

„Mi lesz a szervezett magyar munkásság helyzete az új elrendezésben és mi lehet a szociálista világnézetű magyarok állásfoglalása ezzel a szervezettel szemben, melynek megalakítására dr. Bánffy Miklós kapott meghatalmazást és amely szervezet a hivatalos megállapítás szerint „általános képviselője lesz a romániai magyar népközösség kulturális, gazdasági és szociális viszonylatban.”

Mielőtt erre a kérdésre felelnénk, előbb a következő megállapításokat kell tennünk: A román állampolgárságu szervezett magyar munkások és tisztviselők soha sem tagadták meg magyarnak mivoltukat és soha sem mondták le arról a kívánságukról, hogy mint lojális állampolgárok, egyenlő elbánásban és egyenlő jogokban részesüljenek a román nemzetiségű állampolgárokkal.

A román állampolgárságu szociálista magyarok (éppen úgy, mint a szociálista románok) sohasem értelmezték egy a nemzetköziséget, hogy kétségbevonták, vagy letagadták volna valamely nemzethez tartozásukat. Eppen ellenkezőleg, népi közönséghez való tartozásuk kihangsúlyozásával mindig és következetesen igényelték a maguk népe számára a politikai, kulturális és gazdasági szabadságot, de ugyan-azt sürgették minden más együttélő népcsoport számára is, mert felfogásuk szerint a nemzetköziségnek a túlzó sovinizmus kiirtásában és a különböző népek kölcsönös megbecsülésében kell megnyilatkoznia.

A szervezett magyar fizikai és szellemi munkásság, mint eddig, úgy ezután sem lesz hajlandó megzavarni, vagy felborítani ezt a már két évtizedes szoros együttműködést és testvéri kapcsolatot, amely a magyar dolgozó tömegeket a román dolgozókkal összeforrasztotta és nem mond le arról a szándékáról, hogy gazdasági és kulturális harcát ezzel a román és más népiséghez tartozó munkássággal szoros fegyverbarátságban vivja meg.

A magyar munkásság már osztályhelyzeténél fogva is teljesen tisztában van azazal, hogy a gazdasági felszabadulásért folyó harc csak a kultura fegyvereivel vívható meg. Elvész az a nép és baromi sorsba süllyed az a társadalmi osztály, amely kultura nélkül való. A kulturát pedig a munkásoktól különösképpen, csak saját anyanyelvén szerezheti meg. Az anyanyelv megőrzése és a népi kulturában való szabad fejlődhetőség iránti elhatározott törekvés kapcsolja össze elsősorban ezt a magyar munkásságot a magyar népi közösség többi társadalmi osztályával.

AZ EGYETLEN ÚT

Akkor, amidőn a fenti megállapításokat jóhiszeműen senki kétségbe nem vonhat-

ja, önként adódik a felelet arra a kérdésre, hogy mi lehet az adott helyzetben a magyar fizikai és szellemi munkások egyetlen kivezető útja.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakításáról szóló törvény megvalósítani igyekszik a munkásság évtizedek óta hirdetett azon elvét, hogy minden cselekedetünknek a közösség érdekeit és nem az egyéni érdekeit kell szolgálnia. A közösség érdekeinek megvédése céljából alakítottuk a különböző foglalkozások és szakmák érdekeit képviselő szervezeteket, céheket. A népi közösségek különleges érdekeinek védelmezésére járult hozzá a kormányzat a nemzeti kisebbségek testületi szervezetének kiépítéséhez.

A magukat magyaroknak valló fizikai és szellemi munkások, ezen ország polgárai, elismeréssel veszik tudomásul a kormány ezen intézkedéseit és a maguk részéről mindent elkövetnek, hogy egyfelől az egységes szakmai szervezetek útján, másrészt a magyar kisebbségek megalakítandó képviseletét útján hozzájáruljanak az

ország felvirágoztatásához és az itt együtt lakó népek és egyedek kulturális és gazdasági fejlődéséhez, testvéri megértéséhez.

Nem lehet másképp, mint hogy az új idők új szellemének megfelelően a magyar nemzeti kollektivitás szociális, gazdasági, politikai és kulturális szükségleteinek tanulmányozására, képviselésére, védelmére és kielégítésére alakítandó magyar szervezet egyik alosztályaként, a magyar fizikai és szellemi munkások autonóm szervezete is képviseltesék.

A román állampolgárságu magyarok képviseleti szerve azonban nem lehet egyoldalú politikai, világnézet, vagy osztályérdekek kiszolgáló kaszinója, hanem maradék nélkül egyesítenie kell magában mind azokat a román állampolgárokat, akik magyaroknak vallják magukat.

A DEMOKRÁCIA JEGYÉBEN

Ennek a népkisebbségi szervezetnek a legteljesebb demokrácia jegyében kell felépülnie és a legszélesebb népi érdekeket kell szolgálnia. A Pató Pál és Urabátyamok politizálásának véget kell sza-

Kik tarthatnak igényt nyugdíjra az új munkásbiztosítási törvény értelmében? Eitéro magyarzatok és értelmezések — A törvény végrehajtási utasítása nélkül nem lehet a függőben maradt kérdéseket rendezni

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A december 22-én megjelent új társadalombiztosítási törvény számos kérdést dobott felszínre, amelyekre azonban egyelőre még nem kaptuk meg a pontos és világos feleletet. Főképpen azoknak az idősebb munkásoknak és magánalkalmazottnak a körében keltett nagy érdeklődést az új törvény, akik elérték az agykori, vagy visszavonulási nyugdíj elnyeréséhez előírt korhatárt. Ezek az igényjogosultak ma nem tudják, hogy hol és miképpen lépjenek fel jogaik érvényesítése érdekében. Az alábbi sorokban ezeknek az igényjogosultaknak akarunk tanácsot és utbaigazítást adni.

A rokkantsági és munkaképtelenségi nyugdíj

Az új társadalombiztosítási törvény többféle nyugdíjat ismer. Ezek közé tartozik a rokkantsági, vagy munkaképtelenségi nyugdíj, amelyre az alkalmazottak és munkások két csoportja tarthat igényt.

Először is azok, akik valamely bal- esetet következtében váltak részben, vagy egészen munkaképtelenné. Ezeknél a nyugdíj jogosultság elismerése, vagy a nyugdíj nagysága nincs ahhoz kötve, hogy mennyi időn keresztül fizettek munkásbiztosítási járulékat.

Munkaképtelenségi nyugdíjban részesülnek azok is, akik betegségük tartama alatt a betegségre, vagy kórházi ápolásra való jogosultságukat már kimerítették, de még nem gyógyultak meg, valamint azok, akik az orvosi kezelés után is munkaképtelenek maradnak. Ezeknek a munkáspénztári tagoknak a nyugdíj jogosultsága már attól függ, hogy mennyi időn keresztül fizettek biztosítási járulékat. Az új törvény legalább kétszáz heti járulékbefizetését követeli megszakítás nélkül, vagy ezer heti járulékbefizetését megszakítással. Megszakításnak számít minden olyan esztendő, amikor a pénztári tag 16 hétnél kevesebb ideig fizetett járulékat.

A rokkantsági, vagy munkaképtelenségi nyugdíj intézményét még az 1933. április 8-án életbelépett egyesített társadalombiztosítási törvény honosította meg. Ennélfogva az 1939. december hó 22-én életbelépett új törvény e téren semmilyen változtatást nem jelent.

Minden megye tovább a régi mederben. Agykori nyugdíjat kap az új munkásbiztosítási törvény értelmében az a pénztári tag, aki az 1912. évi regáti törvény érvényessége alatt tagja volt a munkásbiztosítópénztárnak, amennyiben 65. életévét betöltötte és legalább ezer héten keresztül fizetett járulékat. Mint volt a regáti törvény Erdélyben nem volt érvényben, ez a nyugdíj-forma az erdélyieket nem érinti. Erdélyi mun-

kás, vagy magánalkalmazott tehát agykori nyugdíjra nem tarthat igényt.

A visszavonulási nyugdíj

Az új munkásbiztosítási törvény a nyugdíjnak még egy fajtáját ismeri. Ez a visszavonulási nyugdíj, amelyben azok a 60. életévüket betöltő pénztári tagok részesülnek, akik 400 heti járulékot fizettek be megszakítás nélkül, vagy legalább ezer hetet megszakítással.

Felmerül most az a kérdés, hogy

kitani és a népkisebbségi szerv keretén belül mindenposztra olyan embereket kell állítani, akik akarnak is, tudnak is dolgozni a közösséget alkotó különböző társadalmi rétegek érdekében.

Az összes magyar jellegű kulturális, szociális és gazdasági szervezeteket és intézményeket a nagyközönség szolgálatába kell állítani és a segítséget, támogatást és védelmet biztosítani kell azon magyar munkásság számára is, amelynek sorsával eddig senki sem törődött.

Szégyenkezünk kellene azért, hogy a magyar népi egység megeremítését a kormányzat hozza nekünk, mert mi arra 20 év alatt képtelenek voltunk. De bizunk benne, hogy ilyen komoly órákban elhallgat minden gáncoskodás és rosszakarát, félrehúzódik minden önzés és hatalomvágy a helyét átadja az összeségért való általános és komoly munkának.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar munkásság átérzi az idők szavát s eddigi becsületes meggyőződésének teljes fenntartásával, mint a román állam lojális polgára, a magyar népközösség keretén belül kiverekszi magának azt a helyet, amelyet öntudata, teremtő munkája és jobb jövőre hivatottsága jogosan megkövetelhet.

azok a hatvanadik életévüket betöltött pénztári tagok, akik a törvényben előírt időn keresztül rendes fizető tagjai voltak a munkásbiztosítónak, jogot tarthatnak-e máris a nyugdíjra, vagy sem?

Erre a kérdésre világos feleletet nem ad a törvény. Minthogy a végrehajtási utasítás még nem jelent meg, egyelőre maguk a szakemberek és az illetékes pénztári vezetők sincsenek tisztában a feltett kérdéssel.

Három ellentétes felfogás

Az egyik vélemény szerint a visszavonulási nyugdíjra vonatkozó igényjogosultságot az új törvény életbeléptetésének napjától, vagyis 1939. január elsejétől kell megszerezniük a pénztári tagok. Minthogy a múltban ez a biztosítási ágazat nem volt bevezetett, a pénztári tagok nem is szerezhették meg a nyugdíjra való igényjogosultságukat. Ennek a szigorú felfogásnak a hívei arra hivatkoznak, hogy például az általános nyugdíjtörvény értelmében csak azok az állami és köztisztviselők kapnak nyugdíjat, akiknél nyugdíjlevonást eszközöltek. Ez az általános szabály a visszavonulási nyugdíjra is érvényes. Eszerint tehát a munkásbiztosító tagjai közül csak azok kapnak majd nyugdíjat, akik ezentul fogják a törvényben előírt járulékokat hatvanéves életkoruk eléréséig befizetni.

A másik felfogás a következőképpen hangzik: a visszavonulási nyugdíjat 1932. május 28-án egész Erdélyben bevezették olyképpen, hogy az 1912. évi regáti munkásbiztosítási törvénynek idevonatkozó részét kiterjesztették az egész országra. Ugyanezkor megállapították az új pénztári illetékeket is, amelyben bennefoglaltatik a nyugdíjalapra történő befizetés is. Egy év múlva, 1933. április 8-án életbelépett az egyesített munkásbiztosítási törvény, amely a visszavonulási nyugdíjat megszüntette ugyan, de a járulékokat továbbra is érvényben hagyva, minden szikkentés nélkül. Minthogy az 1938. december 22-iki új törvény ismét visszaállítja ezt a nyugdíjat, a pénztári tagok igényjogosultsága tulajdonképpen 1932. május 28-ától számítódik, mivel azóta fizetik a felemelt járulékat. Eszerint a felfogás szerint tehát a pénztári tagok nyugdíj jogosultságának kiindulópontul venni. Minthogy azóta négyszáz hét még nem telt el, a jelen pillanatban egyetlen pénztári tag sem tarthat igényt erre a nyugdíjra.

A harmadik felfogás végül azt mondja, hogy a törvény általános szociális célokat követ és ennek megfelelően nemcsak évek múlva, hanem már most

éreztetni akarja jótékony hatását. Az új törvény nem beszél arról, hogy a nyugdíjra való igényjogosultságot a jövőben kell megszerezni, hanem egyszerűen kijelenti, hogy aki az előírt időn keresztül fizette a járulékokat, megszerezte a nyugdíj jogosultságát.

Amint tehát látjuk, a nyugdíj-kérdés az új törvény életbeléptetésével még nem nyert rendezést. A legfontosabb kérdés, a ma már nyugdíj-korban levő pénztári tagok ügyének elintézése, csak ezentul fog — reméljük kedvező — megoldást nyerni.

Dr. Rösler Viktor

Szabadlábba helyezték a karácsonyfalvi vasúti karambol egyik vádlottját

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Még mindenkinek élénk emlékezetében van az a súlyos kimenetelű vasúti szerencsétlenség, amely karácsony szombatján történt a Balázsfalva melletti Karácsonyfalván és amelynek három halálos és több, mint 80 sebesült áldozata volt. A hatóságok bevezették a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen le tartóztatták Oarga Ioan és Gheorghe Horga forgalmistákat. A helyi katonai törvényszék a napokban kezdte meg a kihallgatásokat az ügyben, amelynek folyamán az egyik gyanúsított: Gheorghe Horga ellen semmiféle bizonyítékot nem tudtak találni arra vonatkozólag, hogy része lett volna a szerencsétlenség előidézésében. Ennek következményeképpen a katonai ügyész elrendelte a szabadlábahelyezését.

— ELNAPOLTÁK MURESAN SIMION BÜNPERÉT. A kolozsvári bűnügyi tábla tegnap folytatta Muresan Simion Igrica községi gazdálkodó emberölési ügyének tárgyalását, amelyet az orvosszakértő meg nem jelenése miatt hivatalból kitűzendő időpontra újból elnapoltak.

KALANDOROK, SZÉLHÁMOSOK, BANDITÁK

R. SZIGETI GYÖZŐ
RIPORTSOROZATA

(12.)

Az emberi hiszékenység vámszedői ritkán csalatkoznak. Jól tudják, hogy az emberek többsége könnyen elhiszi a leghihetlenebb meséket is, ha kellő formában tálalják fel eléjük.

1934. elején különös levelek érkeznek előbb Brassóba, majd más erdélyi városokba is. A leveleket messze-messze, a spanyol hidalgók országában, Barcelonában adták postára. Az erdélyi címzettek fellebbanó érdeklődéssel olvassák bennük, hogy Spanyolországban társaság alakult századokkal ezelőtt elásott, felbecsülhetetlen értékű kincs feltárása.

A modern kincskeresés azonban má már nem a varázsvesszők és a régi okmányokban talált tervrajzok mesészerű módján történik, ahogyan azt a kalandos regények lapjain leírják. A kincsek feltárása manapság — írják a barcelonai levelek — komoly felkészültséggel, előre megállapított mérnöki tervek alapján és igen nagy anyagi befektetéssel történik.

Ehez a költséges, feltáró munkához jelentékeny tőkére van szükség s ezért a barcelonai kincskereső vállalat nemzetközi összeköttetéseket keres a vállalkozás anyagi alapjainak előteremtésére.

Bizonyos urak részéről — folytatták a levelek — felhívták figyelmüket az Ön személtére, Ezennel tisztelettel azt az ajánlatot tesszük Önnek, hogy saját tetszése szerint meghatározandó összeggel járuljon hozzá feltétlen eredménnyel kecsegtető vállalkozásunk támogatásához és mi biztosítjuk Önt, hogy e támogatás arányában a feltárási eredményeiben részesítjük.

Aki ezeket a leveleket megírta és Erdély bércei közé elküldötte, jól számított. Hiszen minden emberben ott lapang, ha eltitkoltan és elfojtottan is, a kalandvágy. A címzettek közül sokak agyában gyult ki a mesészerű lehetőség, hogy egyszer talán rövidesen, részese lesz azoknak a csodálatos drámaságoknak, amelyeket az ibériai félsziget legendás földje mélyéből ásnak most ki szorgalmas kezek...

És az erdélyi postahivatalokból egymásután indulnak el a külföldi postautalványok, a barcelonai kincskereső vállalat címére.

Ennek a világszédítő szélhámoságnak a felfedezése jórésben az erdélyi magyar sajtónak köszönhető. Ezek a titokzatos barcelonai levelek természetesen nem kerülhették el a lapok figyelmét sem, amelyek azonnal tisztában voltak a kincskeresők tulajdonképpeni céljával.

1935. májusában már Erdélybe is eljutott annak a híre, hogy a spanyol családokat és vezetőket, dr. Frick emigráns német ügyvédet véglegesen leplezte a rendőség és további üzemeiket beszüntette. Frick dr.-nak különböző szélhámoságok miatt kellett hazáját elhagynia. Franciaországba menekül, ahol a politikai emigráns szerepét veszi fel. A kalandor ügyvéd Párisban telepszik meg és elhatározza, hogy öröksegkutató vállalatot alapít.

„Középeurópa még tele van emberekkel, akik hisznek az amerikai dollár-milliomos nagybácsi meséjében” — mondotta dr. Frick, amikor a francia főváros egyik rossz hírű negyedében felütötte tanyáját és ezzel a programmal kezdte meg széleskörű, az egész világra kiterjedő levelezését.

Magyarország kisvárosában valaki levelet kap Párisból keltező, amelyben legnagyobb meglepetésére azt olvassa, hogy bizonyos valaki, akinek a vezetékneve azonos az nevével, az

TESTEDZÉS

Cecilia Colledge nyerte Európa női műkorcsolyázó-bajnokságát

(LONDON.) Tegnap a szabadonválasztott gyakorlatokkal elődöntő Európa női műkorcsolyázó bajnokságának sorsa. A bajnoki címet az angol Cecilia Colledge nyerte 1948 ponttal honfitársa, a tavalyi világbajnok Megan Taylor előtt, aki 1837

Románia részt vesz a zakopanei sivilág bajnokságokon. Bucurestiből jelentik: A román szövetség tegnapi ülésén végleg elődöntő, hogy Románia képviselje magát a zakopanei sivilág bajnokságokon. A Zakopaneba kiküldendő csapatot a vasárnap, hétfőn és kedden lebonyolításra kerülő országos bajnokságok után állítják össze.

Belgrádban rendezik a kisanant államok ökölvívőmérkőzését. Belgrádból jelentik: A jugoszláv ökölvívőszövetség május 5-7 napjain rendezti a kisanant államok ökölvívő versenyét. A háromnapos versenyen a három állam legjobb amatőr ökölvívói küzdenek az elsőségért.

Ghica Popescu, a bukaresti Sportul Studentesc labdarugócsapatának sokszoros válogatott csatára egészségi okok miatt felhagy a sportolással. A tavaszi szezonban már nem is játszik csapatában.

Bukarestbe hívják a londoni Arsenalt. Bukarestből jeentik: A román labdarugó szövetség igen előrehaladott tárgyalásokat folytat a londoni Arsenal lekötésére. Az angol kupagyőztes junius folyamán Németországban, Svájcban és Magyarországon játszik és ezt az alkalmat szeretné megragadni a szövetség az angolok bukaresti vendégjátékára.

Ötvenháromszor volt válogatott Sindelár, a bécsi Austria tragikusán elhunyt világhírű csatára.

Mary özvegy anyakirályné fivérét, Athlone grófját választották meg az angol labdarugószövetség elnökévé.

665.568 néző előtt folyt le a tavaly az Angol Kupa 16 mérkőzése.

Tíz nemzet részéről a következő nevezések futottak be a zakopanei sivilág bajnokságokra: Németország (36), Franciaország (29), Lengyelország (25), Magyarország (17), Finnország (20), Svédország (14), Románia (6), Anglia (5), Olaszország (4), Kanada (3), versenyzővel jelentkezett.

Szabó Miklós, a kintünő magyar középtávú futó, világrekordformában van. Magyar sportkörökben bizakodással tekintenek Szabó kúszóbónálló amerikai szereplésére.

Hazaérkezett külföldi portyájáról az Újpest labdarugócsapata. Hívei nagy óvációnban részesítették az upesti labdarugókat, akik háromhetes körutjuk során minden mérkőzésüket megnyerték.

Tovább folytatják a Balkán-kupáért folyó labdarugómérkőzéseket? Bukarestből jelentik: A bolgár labdarugószövetség kérést intéz a román szövetséghez, hogy a Balkán-Kupa mérkőzések folytatásának van-e akadálya. Két évvel ezelőtt ugyanis a kupamérkőzéseket félbeszakították, mivel több résztvevő visszavonta csapatát s az értékes vándordíj jelenleg a román szövetség birtokában van. A bolgár szövetség a hónap végén Bukarestbe küldi egyik megbízottját, hogy a Balkán-Kupa újjászervezésére tárgyalásokat folytasson.

Egyesült Államokban elhunyt. Vagy esetleg Dél-Afrikában. Végrendelet nem maradt utána, úgy, hogy hatalmas vagyonát felkutatandó rokonai között fogják felosztani. A levél feladójaként szereplő párisi ügyvéd — már mint dr. Frick — összeköttetésben áll az elhunyt nábob jogtanácsosával és olyan értesüléseket szerzett, hogy a címzett is rokonságban áll az örökhagyóval. Amennyiben ez a feltevés helytálló, a címzett felkérte, hogy azonnal értesítse a párisi ügyvédi irodát és egyben a levelezési költségekre és az okmányok beszerzésére mellékeljen bizonyos összeget...

Ki nem hajlandó elhinni, hogy az az állítólagos amerikai nábob tényleg rokonságban áll vele? Hiszen a neve is azonos. Utóvégre a legtöbb családfának vannak hajtásai, amelyek régen leszakadtak és ismeretlen világtájak felé sodorta őket a végzet szele. És ki meri kihívni a sorsot maga ellen azzal, hogy figyelmen kívül hagyja újmutatását?

pontot szerzett. A további sorrend: 3. Walker Anglia 1757 pont, 4. Niemberg német 1717.2 pont, 5. Putzinger német 1701.6 pont, 6. Anders svájci, 7. Nyklova cseh, 8. Zagger angol. A bajnokságban magyar versenyző nem indult.

A Temesvári MAC tudvalevőleg külföldi portyán van. A temesváriak műsora ez: február 12: Kairó, február 17: Kairó, február 19: Alexandria, február 24: Alexandria.

Seke - sport

Kisorsollák a kolozsvári kerület országos bajnoki döntőit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Tekézó Szövetség Bajnoki Intézőbizottsága január 23-án tartott ülésén az országos bajnokság kolozsvári kerületének döntő mérkőzéseit az UEC-pályájára a következőképpen sorolta ki (Str. Ilie Macelar 24.)

Vasárnap, január 29-én, délelőtt 8-tól Remény I., délelőtt fél 11-től Ardealul, délután 2-től Amateur, délután fél 5-től Echo I., délután 7-től Remény II., este fél 10-től UEC I.

Hétfőn, január 30-án, este 8-tól UAC, 11-től UEC II.

A csapatok kötelesek megjelenni a fent jelzett időpontokban, különben elveszítik játékjogukat.

A zsüri elnöke a bajnoki bizottság egyik tagja, a zsüri egyik tagját a kolozsvári kerület jelöli ki, a második tagot pedig a játzó csapat jelöli ki. Azon csapat játékosai, akik az egyéni bajnokság döntőjébe is bekerültek és akik a csapatverseny kezdete előtt eredményeknek az egyéni bajnokság döntőjébe való beszámítását is kéri, a bizottság ennek a kérésnek helyet fog adni.

Azok a játékosok, akik a csapatversenyekben elért eredményeiket nem akadják az egyéni döntőbe is beszámítani, külön egyéni döntőket február 5-én játszhatják le. Ennek a külön egyéni döntőnek műsorát a kerület helyiségében január hó 31-én függesztik ki.

Az országos bajnokság intézőbizottsága

A kolozsvári kerületből az országos egyéni bajnokság döntőjébe a következők kerültek: Lázár Kálmán Echo 212 ponttal, Radu D.-ru. Echo 207 p., Pop Vasile Uranus Torda 207 p., Bartók Lajos UAC 204 p., Székely László Meteor 198 p., Székely Ödön Uranus Torda 198 p., Lázár József „Stejarul” Nagybánya 195 p., Mercean Ioan CFR Kolozsvár 195 p., Todorean Crăciun Ardealul 194 p., Fazekas István Remény 192 ponttal.

Az országos bajnokság döntőinek újabb vidéki eredményei a következők: Csapatversenyben „Casinoul Roman Jiul” Petroszény 2227 pont, Gloria Nagyvárad 1954 p.

Egyéni versenyben Kovács Béla Electrica Temesvár 373 pont, Florea Iosif Páragul Petrilla 341 p., Pojar P. Vasasok Nagyvárad 383 p., Arghir R. J. Vasasok Nagyvárad 352 p., Corsan Gh. „Casinoul Ro-

És mentek a levelek Magyarországból, Romániából, a Balkán államaiból Páris felé, amíg a francia rendőség ökle le nem sujtott Frick dr.-ra, akinek innen is menekülnie kellett.

Pár nap mulva a spanyol határon jelentkezett, mint szegény, szerencsétlen emigráns, akinek nincs hova lehajtania üldözött fejét.

Ugyyszólván egész podgyászát címte- rak és telefonkönyvek alkották. Magyar, román, bolgár, jugoszláv címte- rak és telefonkönyvek, amelyekből dr. Erick jövődöbéli klienseit válogatta ki Barcelonában aztán az örökségkutatató intézet helyett nemzetközi kincskereső vállalatot alapított, az egész hiszékeny világ bevonásával. Kitünően élt, nagy lakást tartott, választékosan öltözködött.

Azóta, hogy ismét lebukott, hallani sem lehet róla. Talán őt is elsodorta a hirtelen kitört polgárháború vérzivarára...

(Folytatása következik.)

man Jiul” 375 p., Mihály Stefan „Klinger” Sepsiszentgyörgy 367 p.

A Zsinór T. T. vasárnap tartotta rendezési bizottság közgyűlését, amelyen 20 klubtagon kívül Adorján és Mórincz Béla diszelnökök, továbbá Pikéthé és Sipos disztagok is megjelentek. Az új tisztikar a következőképpen alakult meg: elnök Kovács Sándor, ügyvezető elnök Winkelmayr Ottó, alelnök Nemes; titkár Bakos, pénztáros László, csapatkapitány Gombos, helyettese Csehi, ellenőrök Voivod és Gladis, gazda Stancu. A Zsinór csapata 1938-ban 16 barátságos mérkőzést játszott, azon kívül résztvett az országos bajnokságon, a kerületi bajnokságon, jótékonyági versenyeken és hat ünnepi körmérkőzésen. A csapat szép teljesítményéért a közgyűlés lelkes ünneplésben részesítette Kovács elnököt és a diszelnököket. A Zsinór egyébként vasárnap délelőttönként a Moderna-pályán tartja edzéseit.

Társaság

1) Egyszerű öltözék, pontos megjelenés és kedélyesség a jelszó a Kath Körben, a január 28-án, este 9 órakor tartandó EKE bála. Az elsővel felesleges kiadástól akarja megkímélni az egyesület vendégeit és tagjait a rendezőség, másodikkal — a hirdett kezdeti időpont betartásával — a táncosok részére szeretné hosszabbra nyújtani az estélyt s végül a harmadikkal mindenkinek valóban kedves emlékü báli éjszakát óhajt szerezni. Aki tehát saját szórakozásán kívül támogatni is akarja a természetjárás és néprajz ügyeit hiven szolgáló Kárpát Egyesületet, az legyen ott e szépsikerűnek ígérkező estélyen.

2) Az építőmunkások táncestélye. A kolozsvári építőipari munkások népszerű dalárdájukkal együtt február 4-én szombaton este 9 órakor a saját otthonukban jótékonycélú táncmulatságot rendeznek.

3) Eminescu Ady ünnepély. A Munkás Atheneum vezetősége február 5-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban Eminescu-Ady emlékünnepélyt rendez. Az ünnepélyen a munkás dalárdák szavalókórusai is részt vesznek. Beléptidő nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Rádió

SZOMBAT, január 28.

Bucuresti. 7:30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsadó. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13:10: Déli hangverseny. Sporthírek. 13:40: Lemezek. 14:15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14:30: Lemezek. 15: Hírek. 16:45: Előadás. 17: Szerkesztőknek. 18:15: A munka és öröm szervező órája. 19:15: A Luceafarul zenekar hangversenye. 20: Felolvasás. 20:15: Rádiózenekar. 21: Üzenetek. 21:15: Corologos tánczenekar. 22: Hírek. 22:15: Lemezek. 23: Hírek. — 23:15: Hírek. 23:15: Tánczene. Majd hírek német és francia nyelven. Közlemények. Budapest I. 7:45: Torna, hanglemek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:05: Cigányzene. 13:30: Hírek. 14:30: Lemezek. 15:35: Hírek. 17:20: Mesék. 18: Mit üzen a rádió. 18:30: Magyar móták cigányzenével. 19:20: Előadás. 19:40: Induló. 20:05: Hírek. 20:20: Kedvelt hanglemek. 20:50: Pehelyke, szimf. 22:40: Hírek. 23: Jazz. 23:30: Hírek német és olasz nyelven. 23:45: Operaház zenekar. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1:05: Hírek.

Beszámítják-e Vulpeanu Augustin, a gyilkos besztercei táncos bűntetésébe a vizsgálati fogságot?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vulpeanu Augustin besztercei táncos állott tegnap a kolozsvári törvényszék Varduca-Breban tanácsa előtt. Vulpeanu a nagyenyedi feyházban tölti ki tizenöt éves bűntetését, amit Greavu Flaviu diák meggyilkolása miatt szabott ki rá a bíróság. A besztercei táncos a napokban kérvényt adott be a kolozsvári törvényszékhez, amelyben a 18 hónapi vizsgálati fogságának bűntetésébe való beszámítását kérte. Dr. Saragea Zamfir ügyvéd a törvényszék előtt előadta jogi indokait és kérte, hogy a bíróság adjon helyet az elítélt táncos kérvényének. Popa ügyész annak elutasítását javasolta. A törvényszék döntését január 29-én hirdeti ki.

—o—

Megemlékezés Mária királyné haláláról

Hat hónap telt el azóta, hogy Mária királyné az örökkévalóság birodalmába költözött. Ebből az alkalomból a Curtea de Arges-i vajdasági katedrálisban megemlékező istentisztelet volt. Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvujda, a királyi család, az udvari és állami méltóságok jelenlétében. Ezen a napon az ország minden templomában istentiszteletet tartottak a nagy királyné lelkiüdvéért és emléke előtt fájdalomteli szívvel tédet hajtott az ország. A múlt év júliusában, amikor a királyné halálhíre villámként szétfutott, nem volt lélek, aki mélyen nem hatódott volna meg és nem volt senkinek sem elegendő hidegvérc arra, hogy kellőképpen ítélje meg az eseményeket, a sorsot, amely nem kimél senkit. És ekkor a legtisztább érzésforrásokból a tiszta és ragyogó fájdalomkönyvek folyója indult meg. A fájdalom még ma sem tudta kiszáritani könnyeiknek forrását.

A nagy királyné fejedelmi megjelenésű személy volt, igen mély érzékenységgel lélek, amelyben helyet talált és békésen megfér egymás mellett a népi iránti határtalan szeretet, a szánakozás minden emberi szenvedéssel szemben, a szépek finom érzése. Azonban bármilyen formában is nyilatkozott meg, mindenekelőtt bálványozásig szeretett királyné volt. Szorosan összekapcsolódott sorsa a román nép sorsával, a világháború nagy megpróbáltatásaival, osztozott mindenkinek fájdalmában, szenvedésében. Ő volt a sebesültek anyja, aki csak az enyhülés és békeesség balszámát osztotta maga körül szerte. Megőrizte minden kedvezőtlen körülmény között is reményét és meggyőződését a végső győzelemben. Olyan érdemei vannak, amelyeket feljegyzett a történelem, de amelyeket elsősorban a nemzet elismerése dicsőít.

A nagy királyné nevének és tetteinek megemlékezése napján a román nép együttérzően osztozott királynéjának fájdalmában. A léleknek és az érzéseknek ez az a közössége, amely egyedül tudja legyőzni a fájdalmat, amely egyformán sújtja a királyt és a nemzetet.

Megölte haragosát, kétevl iogházra lélték

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék Huzum-Fatu tanácsa előtt tegnap tárgyalták Gocan Gheorghe Vechea községi legény halálközvetítő súlyos testisértési ügyét. A községi lakosok kalákában dolgoztak, aminek során összetűzés támadt a vádlott és Rus Simion gazdálkodó között. Többen közbeléptek és így a szóváltás nem fajult tettlelességgé. Gocan azonban az uton megleste Rust, akit furkósbottal fejbeütött. Az áldozat súlyos állapotban kórházba került. A tárgyaláson számos tanút hallgattak ki. Rus özvegye, akinek négy gyermeke maradt apa nélkül, 50.000 lej kártérítést követelt. Lani ügyész a vádlott súlyos megbüntetését kérte. Dr. Saragea védőügyvéd kérte az enyhítő körülmények tekintetbevételét és enyhé ítélet kiszabását. A törvényszék Gocant 2 évi fogházra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte, továbbá az özvegy javára 30.000 lej kártérítés megfizetésére kötelezte.

— Erkölestelen merényletet követett el fogadott leánya ellen a bestiális apa. Buzauból jelentik: Az ügyészség letartóztatta Carol Frenzl Mevoiu községbeli 60 éves gazdálkodót. Az idős férfi egy évvel ezelőtt özvegyasszonyt vett el feleségül, akinek 18 éves leánya volt. Felhasználva feleségének távollétét, az idős ember erőszakot követett el mostohaleányán. Az eset a hatóságok tudomására jutott, megindult az eljárás, amelynek során Frenzlt őrizetbe vették.

Titkos bombagyárat leplezett le a fővárosi rendőrség

Letartóztatták a volt legionista szervezet husz tagját A bombákat gyártó Dumitrescu Nicolae főhadnagy öngyilkosságot követett el

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség széles körben folytatja a nyomozást annak a titokzatos robbanásnak az ügyében, amely január 7-én történt az Oarca kapitányról elnevezett utcában és amely robbanásról és körülményeiről annakidején részletesen beszámoltunk. A házban, mint ismeretes, volt legionáriusok laktak akik, közül Dumitrescu Nicolae volt legionárius a felrobbant petárdák repeszdarabjai meg is sebesítették. A rendőrség a robbanással kapcsolatban 20 egyént tartóztatott le, akik mindnyájan ennek a terrorista szervezetnek voltak a tagjai. A szervezet tagja volt Dumitrescu Nicolae főhadnagy is, akit „tűzgyújtó” néven becéztek terrorista barátai. Amikor a főhadnagyot, akinek lakásán a robbanószerek és petárdák egész arzenálját találták meg a kéményben elrejtve, helyszíni szemlére vitték, a keleti pályaudvar közelében lévő egyik gyárhoz, öngyilkos lett. A terroristák lakásán tartott házkutatás alkalmával a fővárosi rendőrség nagymennyiségű robbantó anyagot és a végrehajtandó merényletek részletes terveit is megtalálta. A Rador távirati iroda jelentése szerint ez a volt a legionárius alakulat fel akarta robbantani a fővárosi postapalotát, telefonpalotát, a rádióállomást és a fővárosi villamosüzem erőtelepeit. A már korábban bevezetett nyomozás során megállapítást nyert az is, hogy Dumitrescu főhadnagy naponként rendszeresen dolgozott a titkos műhelyben, amelyet Ion Stadie házában, a keleti pályaudvar közelében rendezett be. A január 24-én megtartott házkutatás során 11 kész bombát találtak ebben a műhelyben, amely bombákban 15-20 kiló acélananyagot helyeztek el 20 légköri nyomás alatt. Valamennyi bomba speciális óraszerkezettel volt ellátva. A bombák szerkezetében benzin, petróleum és pakura-keveréket is helyeztek el, hogy ezzel fokozzák a robbanás erejét és tűzgyújtó hatásukat. Találtak ezenkívül másik öt bombát is, amelyek szerkezete nem volt elég tökéletes és nem bírva ki a nagy légköri nyomást, szétrepedtek. Az összes bombákat hordósziakkal szerelték fel, úgy, hogy a pokolgépet egy ember a hátán kényelmesen vihette. Az összes bombákat Dumitrescu főhadnagy készítette, aki Matei Ionescu álnév alatt lakott a házban.

A házigazdájának azt mondta, hogy ő mérnök, aki a nemzetvédelmi minisztérium műszaki osztályán dolgozik. A 22 pokolgépet két részletben autón szállította el Dumitrescu főhadnagy különböző helyekre. A rendőrség már leplezte azokat a személyeket is, akik Dumitrescu főhadnagyot és büntársait tevékenységükben támogatták és akik segédkeztek neki a pokolgépek elszállításánál. A pokolgépek közül ötöt a bukaresti cementgyárnak, a Vitan ut 71-73 szám alatt levő műhelyében találtak meg. Ennek alapján letartóztatták Ion Stadie gyári vezetőt, valamint a gyár négy inasgyerekét. Ugyanabban a műhelyben letartóztatták Constantin Contes nevű tizedest, akit Dumitrescu főhadnagy rendelt oda ki szolgálatra, hogy neki segédkezzen.

A széles körben lévő vizsgálat során letartóztatták dr. Zisu Constantin orvost, Str. Turturele 10. szám alatti lakost, aki az egész összeesküvés mozgalmát és a terrorizmust finanszírozta és aki Horia Sima professzor legionista parancsnok irányítása alatt tevékenykedett. Letartóztatták Demetrescu Dimitrie fővárosi ügyvédet és Demetrescu Nicolae főiskolai hallgatót is, akik bár tudták Dumitrescu Nicolae főhadnagy bűnös üzenetéről, mégis támogatták őt és vendégül látták lakásukon. Letartóztatták Zalanitriu Ioan

a Román Akadémia tisztviselőjét is, aki dr. Zissu orvossal élénk összeköttetésben állott. Őrizetbe vették Berechet Ioan soffort is, aki a bombákat gépkocsiján szállította. A letartóztatottak között van Robescu Adelina teológiai hallgató is, aki a futár szerepét töltötte be, továbbá Stefanescu Ioan teológiai hallgató, aki szintén kurír volt. Letartóztatták dr. Gheorghe Butu orvost is, aki az öt pokolgépet a műhelyből a cementgyár telepére szállította gépkocsin. valamint Constantinescu Teodor építésmérnök-jelöltet, dr. Butu unokaöccsét, Popescu Gheorghe, a Redevanca társaság igazgatóját, Lobescu Mircea-t, a Redevanca tisztviselőjét, akik valamennyien segédkeztek a pokolgépek elszállításánál.

Elfogták Popescu Coculescu, a CAPS mérnökét is, aki gépkocsiját adta oda Dumitrescu főhadnagynak, hogy azzal menjen ki a Stefanesti-féle erdőbe és ott próbálja ki a bombákat. Letartóztatták Parvulescu Teodor ügyvédet.

Az értelmi szerző

A nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy a szervezkedés értelmi vezetője Vasile Cristea tanár. A detektív-kellő adatok összegyűjtése után nyomazni kezdtek a tanár után, aki a város különböző helyein bujdosott. Tegnap este rajtaütöttek az Aviator Ilescu utcában és felszolgálták, hogy adja meg magát. Cristescu revolverlővésekkel válszolt, mire súlyos tűzharc fejlődött ki köztük és a detektívek között, amelynek során a tanár agyonlőtték. A harc folyamán 3 detektív súlyosan megsebesült, akiket szállítottak a kórházba, ahol operációt hajtottak rajtuk végre. Állapotuk súlyos, de nem életveszélyes. Cristescu tanár, amint a nyomozás megállapította, hét hónapja vezette a vaskardista földalatti mozgalmat és egyike volt a legveszedelmesebb és legfanatikusabb terroristáknak. Minden terrorcselekményben tevékeny részt vett és ő volt a mozgalom értelmi vezetője is.

FELBONCOLTÁK DUMITRESCU FŐHADNAGY HULLÁJÁT

Tegnap a fővárosi bonctani intézetben bizottság jelenlétében boncolták fel az öngyilkos Nicolae Dumitrescu főhadnagy holttestét. Az ügyében tartott

Teoharia Nicolae fővárosi orvostanhallgatót, Niston Ioan mechanikust, Chirila Nicolae telekkönyvi tisztviselőt, Cus tura Ioan, a cementgyár tisztviselőjét, Bucur Simion és Matza Gheorghe gyári portásokat, akik kihallgatásuk során valamennyien elismerték, hogy tagjai voltak a legionista szervezetnek és részt vettek a bombák elkészítésénél és elszállításánál.

Január 25-én hajnalban, amikor már Dumitrescu Nicolae főhadnagy és bűntársai teljes beismerő vallomást tettek és az összes bizonyítékok a rendőrség birtokában voltak, a főhadnagy tudatára ébredt borzalmas cselekedetének. Hogy megmeneküljön a földi igazságszolgáltatás elől, öngyilkosságot követett el. Felhasználva az öt őrző katona pillanatnyi figyelmetlenségét, a félre-eső helyen felakasztotta magát. Mire tetét észrevették már halott volt. Holttestét beszállították a bonctani intézetbe. A nyomozás széles körben folyik.

Az értelmi szerző megállapításával abban a Capitan uccai házban, ahol nemrégiben robbanás történt, 1500 petárdát találtak, nagymennyiségű bromacetont és olyan vegyi anyagokat, amelyekből könnyfakasztó gázokat lehetett előállítani. Ugyancsak megtalálták a legveszedelmesebb mérgegáznak: az yperitnek pontos képletét és előállítás módját feltűntető adatokat. A feljegyzések mind az öngyilkos főhadnagytól eredtek. Dumitrescu összeköttetései révén igen nagymennyiségű más robbanóanyagot is halmazott fel a rejtkekhelyen. Megállapítást nyert, hogy a robbanószerek szállítása kis részletekben történt és abban közreműködött a főhadnagy tisztiszolgája is, hogy a terror szervezet tagjai még a junius hónap folyamán szabályszerű gyakorlatokat tartottak ahol a bombavetést és gránát dobást tanultak. Azóta éjjel-nappal dolgoztak pokolgépeik tökéletesítésén. A széleskörű és elágazó földalatti szervezet további szálainak kibogozása végett és a terrorcsoportok tagjainak kézrekerítése céljából tovább folynak a nyomozások, amelyeknek befejezése után az összes letartóztatottakat átadják a katonai törvényszéknek.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A munkanélküliek tegnap megkísérelték a földalatti vasút forgalmának akadályozását, elállva a sineket a végállomásokon. Tervük jórészt sikerült is, mert a forgalom két órán át szünetelt.

(LONDON.) A városi hatóságok elhatározták, hogy nagyértékű közmunkákat írjanak ki, amelyeknek elvégzésére kizárólag munkanélkülieket alkalmaznak.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár a chilei köztársasági elnöknek táviratban fejezte ki részvétét a földrengési katasztrófa alkalmából.

(BERLIN.) A német félhivatalos energikusan cáfolja a Göbbels dr. propagandaügyi miniszter felől elterjedt kegyvesztettségi híreket. Ezzel szemben a párisi baloldali sajtó fenntartja állítását és közli, hogy az ismeretes Göbbels-Wiedemann affér óta a propagandaügyi miniszter alig szerepel nyilvánosan.

(JERUZSÁLEM.) A nemzeti érzésű arab csoportok nablusi főnöke tegnap nyilatkozatot tett közzé, amelyben tiltakozik azon állítás ellen, hogy a vezetőségben szakadás állott volna be.

(JERUZSÁLEM.) Tegnap arab helyőrségi csapatok hatoltak be a jeruzsálemi nagy mecsetbe és letartóztattak három odamenekült terroristát.

(BERLIN.) Ma kezdődik meg a német „zöld-hét”, amelyet Darrée földművelődési ügyi miniszter nyit meg rádióbeszédében.

(LONDON.) Tegnap Anglia területén hatalmas erejű hóvihár tombolt végig. Az

orkánszerű szél Birmingham környékén 500 telefonpóznát döntött ki.

(BERLIN.) Magnus von Eberherdt tábornok, aki a világháborúban az első hadtest parancsnoka volt, meghalt. Hitler kancellár elrendelte állami eltemetését.

(LEIPZIG.) Január 29-én leplezik le Mátyás király szobrát, amelyet a magyar kormány ajándékozott Leipzig városának.

(ST. MORITZ.) A nemzetközi szállodai kongresszus tegnap ülést tartott és elhatározta, hogy legközelebbi összejövetelét Liegeben rendezeli meg.

(BADEN-BADEN.) Áprilisban Baden-Badenben rendezik meg a nemzetközi kórház kongresszust. A konferencia védnökségét a Harmadik Birodalom orvos-főnöke, dr. Wagner vállalta.

(BERLIN.) A propagandaügyi minisztérium 10.000 márkás jutalékban részesíti az 1939 év legsikerültebb rádiódarabját.

(BERLIN.) Az ország rendőrlégénységének fizetéséből egy márkát ajánlott fel fejmenként a Winterhilfswerk javára.

(BURGOS.) Franco tábornok elrendelte, hogy a spanyol falangisták egyenruhájára kék ing, vörös baszk sapka legyen.

(BADEN-BADEN.) A német vöröskereszt most építendő központi palotájának alapkövét tegnap fektették le nagy ünnepélyesség mellett.

(PÁRIS.) A városi tanács elhatározta, hogy máj kctrást végeztet a Szainán. A munkálatokat március 1-án kezdik meg.

Apróhirdetések

Nem lesz népkonoha:

Tűzifát, ruhát, cipőt kapnak a város szegényei

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város költségvetésében minden évben kétszáz ezer lejes előirányzati tétel szerepel a szegények segélyezésére. Ebből az összegből a város vezetősége tél idején népkonyhákat tart fenn a szegények számára. Minden szegénynek, aki segélyre jogosult, egy tál meleg ételt nyújtanak, hogy a zimankós napokon így segítsenek az élet sorsúldozottjain.

A kétszáz ezer lejes szegényalapot az idei költségvetésbe is felvették és minden remény meg volt arra, hogy a város ebben az évben is megnyitja a népkonyhákat. A város népjóléti ügyosztálya ebben az irányban még karácsony előtt megtervezte a szükséges intézkedéseket. Összeírta a szegényeket, akiket érdemeseknek talált a népkonyhai segélyre és ellenőrizte az összegyűjtött adatokat.

Bár a szükséges előmunkálatok elkészültek, mai napig sem nyit meg a szegények népkonyhája. A szegények, akik évek óta rendszeresen számítanak a város alamizsnájára, fájdalmas szív-

vel vették tudomásul, hogy a népkonyhát nem nyitották meg. Erre nézve dr. Popovicu főorvos adott felvilágosítást.

— Ebben az évben — mondotta — nem állítjuk fel a népkonyhát. Dr. Bor nemisa polgármesternek ugyanis az a véleménye, hogy a segélyakció keretében többet használhatunk a szegényeknek, ha étel helyett tüzelőfát, meleg ruhát, cipőt osztunk ki közöttük. A polgármester akaratahoz híven így a rendelkezésünkre álló kétszáz ezer lejből ruhaneműket, tüzelőfát vásárolunk. Mintegy 16 vagon tűzifa kerül szétosztásra 300 szegény család között. Minden családnak 300-400 kiló fát adunk. Körülbelül száz ezer lej értékben ruhát és cipőt vásárolunk, melyek szétosztása előreláthatólag még a jövő héten megtörténik.

Ennyit mondott a szegények téli segélyakciója ügyében dr. Popovicu főorvos. A szegények bizonyára jó szívvel fogják venni a város részéről nyújtott segítséget.

SZOMJAS KROKODIL

Pazar, szemképrázta kiállításban, nagyszerű rendezésben, kitűnő szereposztásban kerül színre a Magyar Színházban Szilágyi László, Harmath Imre, Márkus Alfréd új revü-operettje, *A szomjas krokodil*.

Kétségtelen, hogy ez az új revü-udonság, amelyet nagy áldozatosság-

gal pompás előadásban talál a közönség elé a színház, az idény nagy bombája.

Vidám, jókedvű, bőhumoru, látványos revü-udonság *A szomjas krokodil*, amelyet vasárnap délután hatkor, este kilenckor és a jövő héten minden nap játszik a színház.

Színház

Péntek fél 9: **A szomjas krokodil**. (Szilágyi László Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításos nagy revüoperettje két részben. Egy kissé fagyos és hóviharos, de mindvégig hangulatos téli kirándulás története. Edző: Gróf László. Zenei vezérkoreográfus: Schreiber Alajos, a si és korcsolyapályát Rajnai Sándor és Kudelász Károly fa gyasztották. A Lambeth Walk magyar szövegét Nemes Ferenc írta. Főkirándulók: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Deesy Jenő, a Bacsenszky-ikrek, Vajda Teréz táncos boyai, stb, stb. Premier bérlet 21. szám.)

Szombat d. u. 4: **Sice urfi**. (Gyermekekölés igen olcsó helyárrakkal.)

Este 9: **A szomjas krokodil**. (Rendes bérlet 21. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Nincs szebb, mint a szerelem**. (Első olcsó helyáras előadás.)

Délután 6: **A szomjas krokodil**. Este 9: **A szomjas krokodil**. Hétfőn és egész héten minden este: **A szomjas krokodil**.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Gibraltár. Az utóbbi évek legszebb francia filmje, rendezte Fedor Ozep, főszt.: Vivian Romance Roger Duchesne, Erich v. Stroheim.

ROYAL MOZGÓ: Még csak egy-két napig 1918. kitört a béke. A háboru utáni generáció tragédiája, melynek „fegyvert adtak a kezébe”. Főszt.: Franchot Tone és Gladys George. Előadások: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.30. Előtte 2 hirdadó Metro és Fox.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Ma: 3, 6 és 9: **Nászt félőn**. Vig operett. Főszt.: Kabos Gyula, Agai Irén, Verebes Ernő, Erdélyi Mancsi és Dénes György. II. **A titkos randevu**. Kémdráma. Főszt.: William Powel, Rosalind Russel, Lionel Atwill és Cesar Romero. III. Hirdadó.

EDISON MOZGÓ: Mától: **A sivatag hőse**. II. **A texasi rémuralom**. Főszt.: John Wayne. III. **Uj hirdadó és Miki Maus**. Jön: **Az édes anyaföld**

URANIA MOZGÓ: **Oriások völgye**. Főszt.: Morris Wayne, Claire Trevor, Donald Crisp.

CAPITOL MOZGÓ: **A XI-ik olimpiász**. Egyetlen és teljes felvétele a nagy olimpiásznak. E film előadásaira a kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

A nagyváradai borbély és fodrázmesterek is megalakították szakmai céhüket, amely a szamostartományi céh alosztályaként fog működni

(ORADEA—NAGYVÁRAD.) Január 24-én este 8 órakor a Casa Națională dísztermében a nagyváradai és bihari megyei borbély- és fodrázmesterek rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen D. Ciubrudean kolozsvári kiküldött, mint a Szamostartományban működő hígenikus szakvállalatok céhének elnöke részletesen ismertette az új törvényen alapuló céhrendszert és annak előnyeit. Felkérve a megjelenteket, hogy válasszanak bizottságot, amely mint szakosztály működjen és csatlakozzék a kolozsvári szakmai céhez.

A jelölőbizottság javaslatára a közgyűlés egyhangulag a következőket választotta meg a nagyváradai szakosztály vezetőiül: I. Jigovan elnök, Gheorghie Motiu és Cibula I. alelnökök, Farkas A. titkár, Gyuttsik I. pénztáros, Niedelhorn I., Menning A. ellenőrök. A bizottság tagjaiul Kiss I., Orstein I., Szolvay I., Rosenberg M. és Kovács A. borbély- és fodrázmestereket választották meg. Jigovan elnök köszönetet mondott a személye iránt megnyilvánult bizalomért és javaslatára a közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy csatlakozik a Kolozsváron működő szakmai céhez, amelynek keretében a nagyváradai szakosztály fog a jövőben működni.

MINDENES főzítudó lányt azonnal felvesz Mátyás, Str. Reg. 83. Inf. 12. (865)

HAVI 14 ezer lejt jövedelmező szencziósan bevált matematikai módszer kihasználásához társ kerestetik sinaiai kirándulásokra. Komoly szándéku urak, vagy hölgyek ajánlatait „Kellő tőke 15.000” jellegre a kiadóba kérem. (VN1703)

MEGBIZHATÓ, ügyes szobaleány keres tetik. Str. Cosbuc 13. Tătarné. (N1729)

KIFUTÓT, megbízhatót felvesz Sándorcég, Piața Unirii 9. (N 1718)

KERESEK szobaleányt jócsaládból, eset leg árvát. Dr. Pop. Cal. Regele Ferdinand 13. szám. (899)

KERESÜNK idősebb italkihordó kocsiat Cim a kiadóban. (907)

FELVESZÜNK ügynőket, vagy ügynőknöket minimális kaucióval. Cim a kiadóban. (908)

PERZSASZÖVÉSHEZ tanulóleányok felvételnek. Str. Oituz 13. (912)

MOSNI, vasalni tudó bejárónót keresek hetenként 2-3 napra. Str. Calvin 1-b. II. em. (913)

SPRACH pedagogin wirth gesucht. Adresse Administration. (923)

FILET vállaló nők munkát kapnak. Cim met „Filet” jellegre kiadóba kérek. (929)

JÓMUNKÁS fényképező segédeányt felvesz. Cal. Reg. Ferdinand 86 Foto Ella. (930)

ROLNIZÓ leányokat felveszek. Grünfelder, Str. Gherescu 7. (N1745)

ÜGYES bejárónót kerestetik azonnalra. Str. Brătianu 33. földszint, első ajtó. (N1743)

PERFEKT zsidó szakácsnő felvételük vi dékre, cseléd van. P. Stefan cel Mare 2. Cukrászda. (N1740)

BEJÁRÓNÓT keresek. Jelentkezni 9-1 óra között. Trischhoff, Memorandului 13. (N1739)

KÜLÖNFÉLÉK

RÉSZLETFIZETÉSRE készítik ebédlő, hálóberendezéseket, konyhát, vállalok átalakítást és antik butor javítást. Biztos munka, felelősségre. Réthy butorasztalonnál, Str. Gen. Poetas 11-a. (1822)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

BERNÁTHEGYI nőstény kutya „Poszo” nevű elveszett. Megtalálójá 200 lej jutalomban részesül dr. Gáliszternél, Str. Grădinilor 9. (Házsongárd.) (N1706)

TORDAI OLVASÓINK FIGYELMÉBE: Apróhirdetéseket lapunk részére felvesz Frenkel sorsjegyroda, Turda. (V 872)

TIZ lejt adok német órát. Str. Iorga 12 II. 15. (N1722)

ZONGORA csoporttanítást vállalok legújabb módszerrel. Díj 160 lej. Cal. Regele Ferdinand 80. (900)

BÁLI virágkülönlegességek, váza virágok, gyönyörű menyasszonyi koszorúk, óriási választékban Dahliában, Cal. Reg. Ferdinand 5. (917)

DAHLIÁBAN menyasszonyi fátyolok, koszorúk kikölcsönzése. Cal. Reg. Ferdinand 5. (918)

CROMOS festék üzlet éjjeli látogatóját, nemes lelkéhez fordulva, kérem nagyon, irataimat akármilyen módon visszaszolgálj tanni. Köszöni, cég alkalmazottja. (N1741)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU nagy szoba butorral vagy anélkül kiadó. Cal. Marechal Foch 44. szám. (871)

KÉT szép nagy szoba minden mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Dragalina 86. első ház. (N1735)

SZOPA, konyha kiadó. Str. Axente Sever 27. (896)

KIADÓ azonnalra 3 szoba, konyha, fűdősoba, csukott veranda, fél kert. Calea Regele Carol II. 94. (897)

KIADÓ üres parkettes, nagy, kapualatti uccai szoba. Értekezni: Str. Saguna 24., emeleten. (902)

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba azonnalra kiadó. Cal. Decebal 11. (919)

UCCAI üres szoba, előszobával irodának, vagy rendelőnek kiadó. P. M. Viteazul 8. (924)

KÉNYELMES, komfortos ellátást kaphat szerény díjazás ellenében zsidó lány, vagy asszony. Str. Bob 13. II. 8. (928)

KIADÓ üzlethelyiség azonnalra. P. M. Viteazul 30. Értekezni: Cal. Traian 10. háztulajdonosnál. (927)

KAPUALATTI bejáratu, elegánsan butorozott szoba, fűdősoba használatl kiadó. Saguna 7. ajtó 2. jobbra. (N1746)

KÜLÖNBEJÁRATU, féregmentes, butorozott szoba kiadó február hó 1-re központban. Cim: 27-18 telefonon megtudható. (N1737)

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

ADÁS-VÉTEL

KELENGYEVÁZSNAT, damasztot, paplan- és alsólepedő vázsnat, női és férfi szövetet legolcsóbban Str. Măloasă 19. Sámuel. (921)

LEGFINOMABB, legfrissebb sütemények 3-4 lejt csak Str. Iorga 5. Cukrászda. (N1711)

QUARZLÁMPA, jókarban levő, eladó. Cim a kiadóban. (482)

ELADÓ Cluj, Colonia Someseni ház-hely 278 négyzetl és egy szőlő Cojocnan 4 hold területű. Erd.: Dr. Fersigan ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1801)

KELENGYE vázsnat, damasztot, paplan- és alsólepedő vázsnat, női és férfi szövet olcsón Str. Măloasă 19. Sámuelnél. (675)

KERESEK megvételre 30 köbméter használt, de jó állapotban levő téglát. Ugyanott házhely eladó. Colonia Somes, Strada Oltului. Érdeklődni: Str. Marechal Foch 43., házmesternél. (826)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N1547)

ELADÓ nagy konzul tükör, ventilátor motor. Str. Dacia 4. Varróda. (890)

ELADÓ lebontásra szánt istálló kb. 26 ezer elsőosztályu téglá, 6000 cserép, fa és egyéb anyag. Erd.: dr. Odestianu ügyvédnél, Str. Reg. Maria 48. (886)

ELADÓ háló, kombinált szoba, ebédlő butorok, képek, szőnyegek, függönyök, stb Str. Sub Deal 24. Sörgyár mellett. (N1723)

HASZNÁLT rádiók, ruhák, ékszerek órák, fényképezőgépek, hangszerek, stb. olcsón eladók részletfizetésre. Comision. Str. Matia. (N1596)

JÓLBEVEZETETT cukorkaüzlet betegség miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (898)

FIGYELEM! Egy hold hely, egy szobával, kut, három állatra istállóval és gyümölcsös oltvánnyal, szép helyen, 160.000 lejt eladó. Kertészetre is alkalmas. Érdeklődni az Opera portásánál. (901)

OLCSÓN eladó egy „Romeo” sokszorosítógép. Megtekinthető 9-1 és 3-6. Cal. Marechal Foch 38. (904)

ELADÓ fekete öltöny kitűnő állapotban, középtermetre. Str. Florilor 11. Buzási. (909)

MODERN dió teleháló és kombináltak kedvezményes fizetési feltételekkel eladók. Cal. Reg. Ferdinand 65. sarkon. (910)

JÓFORGALMU fűszerüzlet sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (914)

KERESEK férfi arany zsebórát. Korcsmába, Cal. Traian 53. (915)

CSOLNAKOS varrógép, Bosch mágnesek eladók. Str. Brătianu 33. (916)

DIOHÁLÓ és lakkcsiszolt konyhaberen dezés helyszülke miatt sürgősen eladó. Str. Reg. Carol 36. asztalos. (922)

VASESZTERGA egyméter csucstávolságú eladó. Str. Crisan 24. Cluj. (925)

OLCSÓN eladó egy női esztragán bunda. Str. Minerilor 1. (N1748)

ELADÓ Moților ut közepén gy 520 nm. területű ingatlan 3600 lej havi bérjövödelemmel. Értekezni lehet: Cal. Moților 62. szám alatt ügyvédi irodában. (N1747)

MOTORBICIKLIK alkalmi áron eladók. Autocontinental, Memorandului 24. (N1744)

ELADÓ Bodegába megfelelő vitrin hűtővel, alsószekrényvel, kicsi vaskályha, konyhaasztal, savanyúságok, hegedű tokkal, rádióhangszóró, könyvek, álló villany lámpa, 6 és félszer 11 rolfilmes fényképezőgép. Cal. Moților 139. ajtó 2. (N1738)

MŰVIRÁGPOZTÓK eladók. Cim a kiadóban. (N1736)

ÁLLÁST KERES

VARRÓNÓ házhoz menne varrni, bármilyen munkához ért. Reschner Mária, Str. Lunci 25. (905)

ÁLLÁST KAPHAT

FŐZNITUDÓ mindeneset keresek háromtagu családnak. Cim: Dr. Ivanovich Béla ügyvéd, Abrud, jud. Alba. (VT 1819)

BIZTOS PÉNZKERESÉTI LEHETŐSÉG. Férfiszöveteknek részletfizetésre való eladására 10 ember felvétetik. Str. Memorandului 25. (T1820)

CSINOS, ügyes kiszolgálókisasszony azonnal felvétetik. Tabovits kalapszalón, P. Unirii 15. (846)

CUKRÁSZDA részére egy ügyes szorgalmas kiszolgálókisasszony kerestetik. Ajánlatokat fizetési igénnyel I. Luch cukrász címre küldendők. Déva. (VT1829)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Január 28, Szombat.
Róm. kat.: Károly. Prot.: Károly.
Ort.: Efre Sirianul. Izr.: 8 Sevath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

JELLEMZÉS

— Mond, milyen ember a férjed? —
Érdeklődik Juci barátjától.

— Hát tudod — válaszolja Manca —
folyton veszekednem kell vele, ha bé-
kességben akarok vele élni.

HASZNOS TANÁCSADÓ

A GYALOGJÁRÓK SZÁMA

Az egyik amerikai városban a követ-
kező tartalmu falragaszokat lehetett
olvasni:

— Ne ácsorogj feleslegesen az ucca-
sarkokon, mert elveszed a kocsivezetőt
elől a kilitást! A „dumapartit” halaszd
a kávéházi asztalra, uszonnadélutánok-
ra, vagy bonyolítsd le otthonod védő
falai között.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január hó
28-án, szombaton reggeltől február 4-én,
szombaton reggelig a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot:
Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihail Vitea-
zultár; Victoria, Regele Ferdinand-ut;
Sotropa, Stefan cel Mare-tér.

— JÓ ÉS OLCÓ BORT ÉS TAL-
PAT Kozák börtületben kaphat. Cluj,
Piata Mihaj Viteazul 15.

— Időjárásjelentés. A bukaresti idő-
járásutató intézet jelentése szerint a
légnomás súlyos. Többnyire borult ég
bőltözet, gyenge déli szél, nedves, kö-
dös idő várható.

— A kolozsvári pénzügyi tisztviselők
egyesülete január 28-án tartja nagy-
szabásu bálját. A kolozsvári pénzügyi
tisztviselők egyesülete szombaton este
a II. Károly királyi Felsőházban elneve-
zett egyetemi akadémia termeiben ren-
dezik meg nagyszabásu báljukat, mely-
nek tiszta jövedelme a pénzügyi tiszt-
viselők segélyalapját fogja gyarapítani.
A nagyszabásu bál védnökei Ioan Be-
cheru pénzügyi vezérfelügyelő, Ioan
Androne pénzügyi felügyelő, J. Victo-
rean Cucu pénzügyigazgató. A bál ren-
dezőségének az élén a pénzügyi tiszt-
viselők egyesületének következő tiszti
kara buzgólkodik: Grigore Vladareanu
elnök, dr. Emil Pop és Vladimir Mun-
teanu alelnökök, Ioan Caprariu, Juliu
Bogdan, Gheorghe Dragusin, Matei
Sassu, Tudor Olteanu és Vasile Gala-
tiuc adófőnökök, illetve pénzügyi fő-
tisztviselők.

A fáradt, munkában törődött testet
a Diana sóborszesszel való bedörzsölés
felüdíti, új erőt, életkedvet ad.

— A kivitellel foglalkozó szövetkeze-
tek január 31-ig beiratkozhatnak az
exportőrök cégjegyzékébe. Bucuresti-
ből jelentik: Azt a határidőt ameddig
a romániai szövetkezetek beiratkozhat-
nak az exportőrök nyilvántartásába,
illetve a cégjegyzékbe, a folyó évi ja-
nuár 31-ig meghosszabították. Mind-
azok a szövetkezetek, amelyek kiviteli
tevékenységet is folytatnak, eddig a
határidőig beiratkozhatnak az export-
őrök cégjegyzékébe, amelyet a nemzet-
gazdasági minisztérium vezet és ebben
az esetben ezekre a szövetkezetekre
minden vonatkozásban kiterjed az ex-
portőr-társaságokra vonatkozó tör-
vény.

— Öngyilkos lett a tengerész. Brailá-
ból jelentik: Padineanu Valeriu 29
éves tengerész rokonainak Dorobanti-
uti lakásán méreggel öngyilkosságot
követett el és meghalt. Padineanu már
több, mint tíz évet szolgált a tengeren
és az utóbbi hónapok alatt munkanél-
küli lett. Nem kapott alkalmazást és ez
annyira elkésztette, hogy halálba me-
nekült.

Felmentették a kolozsvári öröm- házak volt tulajdonosait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
törvényszék Nicolai-Boca tanácsa teg-
nap hirdette ki az ítéletet a volt nyil-
vánosház-tulajdonosok ügyében. A nyil-
vánosházak megszüntetésével a rendőri
leg nyilvántartott leányok az uccára
kerültek és a volt örömházak kapuira
cédula került: „Butorozott szobák
kiadók”. Ezeknek a lakói természetesen
továbbra is az örömléányok maradtak.
Hónapokkal ezelőtt a rendőri razzia so-
rán az egyik ilyen nyilvánosházban
több kiskorú leányt találtak. A rendőr-
ség a háztulajdonos ellen eljárást in-
ditott, amit későbbi feljelentés alapján
kiterjesztett a többi volt örömház-tu-
lajdonosokra is. A feljelentés szerint a
nyilvánosház-tulajdonosok nem havi
megállapított összegért adták ki buto-
rozott szobáikat, hanem a leányok ke-
resetéből nagy százalékban részesültek.
A vizsgálat során hét vádlottat az
ügyészség őrizetbe vett, de a törvény-
szék szabadlábra helyezte őket.

A törvényszék zárt tárgyaláson, mely
napokig tartott, számos tanut hallgatott
ki. A törvényszék az ítéletet tegnap hir-
dette ki és miután a vád nem nyert
beigazolást, az összes vádlottakat fel-
mentette.

— Február 11: KAC atléta-bál. A bál
szezon legnagyobb és legényesebb mulat-
ságának ígérkezik a KAC hagyományos
atléta-bálja, amelyet február 11-én tar-
tanak meg a Newyork-szálló termeiben.
A bál rendezője már javában folytatja
az előkészítő munkát, a város társadal-
mának számos tagja veszi ki részét az in-
tenzív munkából. A bál tisztikara a kö-
vetkező: Elnök dr. Somodi András, alel-
nökök K. Balázs Antal, Bartunek József,
ifj. Betegh Ernő, Farkas Ernő, Biró Fe-
renc, Farkas Gábor, Fekete László, dr.
Hersényi László, Horváth Balázs, báró
Jósika István, Kacsó Béla, Losonczy Mi-
hály, Lukács Imre, Mezei Gyula, dr. Mikó
Imre, dr. N. Nagy Lajos, ifj. Pál István,
Páll Elemér, Soós József, Szathmáry Elek,
Szűcs Elemér, ifj. dr. Vékás Lajos, gróf
Wass Albert. Főtájkár dr. Király Endre,
háznagy dr. Szabados Sándor, cigányvajda
Warga Dániel. Sajtóbizottság: Bakos Ala-
dár, Dávid Iván, Horoszló Béla, Szász Béla,
Varga László. Titkárok és ellenőrök gár-
dája egészíti ki még ezt a tisztikart s már
előre meg lehet állapítani, hogy a lelkes
gárda munkáját siker fogja koronázni, a
február 11-iki KAC atléta-bál az idén is
a legkittünőbb bál lesz Kolozsváron. A
bálon Kőrösi Dudus kitünő zenekara mu-
szikál.

LISTA DE PLATA

(Betegsegélyző),
valamint az új illetékek
kiszámítási táblázata

BOROS Papirkereskedésben Cluj.

— Sorozatos lopásokat követett el a
cigány-család. Szamosujvárról jelentik: A
rendőrség letartóztatta Lacatus Lucretia
szatmári cigányasszonyt, aki tizenegy tagu
családjával sorozatos lopást követett el
Szamosujváron. A cigány társaság Oltean
Ambrosie Mintiu községben lakó gazda
és Ioan Murde szamosujvári lakosok há-
zát teljesen kifosztotta.

— Barátja lakásán lőtte magát föbe
a fővárosi ügyvéd. Bucurestiből jelen-
tik: Megdöbbentő öngyilkosság történt
tegnap a Str. Apelu Minerale uccában,
Mihail Cristescu lakásán. A fiatallem-
bert felkereste Mircea David nevű 26
éves ügyvéd-barátja és nyugodtan el-
beszélgetett vele. Barátja pillanatra
magaráhagyta a fiatal ügyvédet, aki
előrántotta revolverét és föbelőtte ma-
gát. Az ügyvéd a helyszínen meghalt.
A hatóságok bevezették a vizsgálatot
afinnak megállapítása érdekében, hogy
a fiatal ügyvédet mi késztette végzetes
tettének elkövetésére.

— A MENTŐEGYESÜLET FELHI-
VÁSA. A Kolozsvári Mentőegyesület
tudomására jutott, hogy az egyesület
névében egy Galeu András nevű ko-
lozsvári lakos állítólagos taggyűjtés ci-
mén különböző összegeket vesz fel. Az
egyesület lapunk utján hívja fel a kö-
zönség figyelmét arra, hogy az egye-
sület a pártoló tagok gyűjtését ideigle-
nes jelleggel beszüntette, a fentneve-
zett egyének nincs joga az egyesület
névében fellépni, nem áll az egyesület
szolgálatában és bárkinél jelentkezik
gyűjtés céljából a legközelebbi rendőr-
nek adja át.

— Átszervezik a romániai árutözsde-
ket. Bucurestiből jelentik: A nemzet-
gazdasági minisztériumban ülést tar-
tott az a bizottság, amely a romániai
árutözsdek átszervezésére kapott meg-
bízást.

— A Székely Alkalmazottak Társasá-
gának közleménye. A Székely Alkalma-
zottak Társaságának vezetősége lapunk
utján is a közönség tudomására hozza,
hogy a székely alkalmazottak elhözve-
sét díjtalanul, intézményesen mindig
folytatni fogja. A székely leányok és legé-
nyek magaviselete felett ellenőrzési jogot
gyakorol és ellenőrzi a munkaadók báná-
smódját is. A téli idény alatt minden va-
sárnap délután 5 órai kezdettel tanulságos
előadást tart leányok és legények részére.
A Társaság vezetősége felkéri ugy az al-
kalmazottakat, mint a munkaadókat, hogy
forduljanak bizalommal a Társasághoz. A
Társaság irodája Str. I. Rațiu 1. A. alatt
van. Hivatalos órák elseje és tizenötödike
előtti napokon egész nap, a többi napo-
kon délután 6—8 óra között.

— Ismeretlen tolvajok elvitték az egész
fehérneműt. Szamosujvárról jelentik: Am-
brosie Ursan szamosujvári lakos házába,
miközben a tulajdonos nem volt otthon,
ismeretlen tettesek behatoltak s az ott ta-
lálható összes fehér- és ruhaneműt ellop-
ták. A rendőrség a károsult feljelentésére
bevezette a nyomozást.

— Békében autogarázs, háboruban bom-
bazító fedezék. Londonból jelentik: City
érdekeltségek nagy vállalt alapítását ter-
vezik hárommilliárd frank tőkével óriási
bomba-, gáz- és tüzbiztos fedezékek építé-
sére 15—18 méterre a föld alatt Anglia
nagyvárosaiban. Mindegyik fedezék 10—15
ezer személynek adhat menedéket megfe-
lelő kórházi helyiségekben, villamos erő-
telepen, szellőztető- és tüzoltókészüléke-
ken kívül. Béke idejében a fedezékeket
gépkocsigarázsoknak használnák, amelyek
kocsiként és óránként három penny hasz-
nálati díj mellett 5 százalékos kamatot hoz-
nának a befektetett tőke után.

Mennyi fizetésük van a polgármestereknek?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város pol-
gármestereinek fizetését a közigazga-
tási törvény írja elő. Ennek alapján
Kolozsvár polgármestere eddig 32.000
lej, míg az alpolgármesterek 18—18
ezer lej havi fizetést élveztek. Nemré-
giben azonban rendelet törvény jelent
meg, amely megváltoztatta az eddigi
polgármesteri fizetéseket. Az új tör-
vényszakas alapján most jött meg a
városházára a királyi helytartóság le-
irata, amely a fizetések ügyében in-
tézkedik. Eszerint a polgármester fi-
zetése 20.000 lej, ezenfelül 20 ezer lej
representációs költség. Az alpolgármes-
tereknek 15—15.000 lej fizetést ír elő
a rendelet törvény és 12—12 ezer lej
representációs költséget. Minthogy
azonban Pacala tábornok alpolgármes-
ter, állami nyugdíjat élvez, a királyi
helytartóság szerint csupán reprezen-
tációs költség illeti meg. Az új fizeté-
seket október 1-ig visszamenő hatállyal
léptették életbe. A többletfizetésekre
a királyi helytartóság póthitelt engedé-
lyezett a város vezetőségének.

Egyetlen nap három csem- pészési kísérletet lepleztek le a zombolyai vámható- ságok

(ZOMBOLYA.) Az esti 8 órakor
érkező vonaton a vámhatóságok lelen-
lezték Hermann Stern fővárosi lakost,
aki szörmét és hat csomag selymet
akart a határon át csempészni. Az eset-
ről jegyzőkönyvet vettek fel és a csem-
pészt 60.000 lejes pénzbírsággal sújtot-
ták. — Az éjjeli órákban beérkező
Simplon-vonaton Bernmann Dávid fővá-
rosi lakosnál találtak olyan árukat,
amelyeket az utas nem vallott be és
amelyek vám alá estek. Bernmann Dá-
vidot 50.000 lej pénzbírsággal sújtot-
ták. — Ezen a vonaton büntették meg
20.000 lej pénzbírsággal a Loebel-
házaspárt is, akik ezüst rókát akartak
a hatóságok megkerülésével át csem-
pészni.

— Megalakult a Szamos tartományi vas
és fémipari munkások szurduki csoportjá-
nak céhe. Zsibórol jelentik: Január hó
22-én megalakult a szamos tartományi vas
és fémipari munkások szurduki csoportjá-
nak céhe. Az alakuló gyűlésen a koloz-
svári központ megbízásából Nagy Jenő je-
lent meg, aki ismertette a céhek célkitű-
zését. Az alapszabályok felolvasása után
az összes szurduki vas- és fém munkások
— Barta Ferenc és Vid Gligor kivételével
— beléptek az ujonnan alakított céhbe. A
közgyűlés elnökének egyhangulag Stef
Lászlót választották meg. Alelnök Véser
János, pénztáros Paff István, a felügyelő
bizottsági tagok: Balázs János és Szűcs
Imre, míg a titkár Calatan István lettek.

— Fokozódó érdeklődés nyilvánul
meg az EME jog- és társadalomtudo-
mányi szakosztályának előadásorozata
iránt. Az EME jog- és társadalomtudo-
mányi szakosztályának „A román gaz-
dasági törvényhozás utolsó husz éve”
címen folyó előadásorozata iránt egy-
re fokozottabb érdeklődés nyilvánul
meg. Január 20-án Rösler Viktor dr.
tartotta meg előadását a kereskedelmi
törvényhozásról. Az előadás teljes ösz-
szefoglalását adta az 1918. évtől életbe
léptetett kereskedelem szabályozó törvé-
nyeknek, rámutatva azon intenciókra,
melyek a törvényhozót a törvényalko-
tásnál vezette. Behatóan ismertette az
előadó az új kereskedelmi törvényköny-
vet, melynek intézkedései ez év máju-
sában lépnek érvénybe. Az új kereske-
delmi törvénykönyv két főszempontot
tart szem előtt: a romániai kereskedel-
mi törvények egységesítését s azoknak
összhanghozatalát a külföldi modern
kereskedelmi jog fejlődésével. A tar-
talmás, szép előadást hálásan tap-
soltta meg a nagyszámú hallgatóság az
előadót. Erdemes megemlíteni, hogy az
előadást a Mariánum kereskedelmi li-
ceumának felsőbb osztályos növendé-
kei is végig hallgatták tanárnóik veze-
tése mellett. Az előadásorozat legkö-
zelebbi előadását dr. Szabó Miklós
tartja a pénzügyi törvényhozásról,
február 6-án.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZEMÜVEGEI

Szemüvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőszközök lektűnő
olcsó áron.

Kun Máttyás Fia R. T.-nei
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

A magyar magán Zenekonzervatórium szimfonikus hangversenye

A Magyar zenekonzervatórium, mint-hogy ez évben van alapításának 120-ik évfordulója, talán nagyobb ügyszeretettel rendezte meg szokásos zenekari hangversenyét. Mintha a közönség is tudomást vett volna erről a jubileumi esztendőről, több szeretettel és érdeklődéssel fordult zenei intézetünk tegnapi estélye felé. Az iskola mai vezetőségének sikerült kimozdítani írsultságából a közönséget, mely szép számmal jelent meg a zenekari hangversenyen. A konzervatórium igazgatója, Zsizsmann Rezső, aki a hangversenyt vezényelte, nem kis feladat megoldására vállalkozott. Már maga a zenekari tagoknak próbákra való terelése, az ezzel járó ezer apró gond is súlyos terhet rótt rá, de emellett olyan nehéz, fárasztó műsornak betanítása is tiszteletet érdemel. A zenei romantika legsúlyosabb zenekari műveinek bemutatása, ilyen szigorúan német szimfonikus műsornak keretében nem mondható szerencsés vállalkozásnak: Brahms első szimfóniája, Schumann: Zongoraversenye és Liszt: Ünnepi hangok című szimfonikus költeménye még kifogástalan nagyvárosi zenekar és karmester mellett is nehéz feladatot ró nemcsak az előadókra, de a hallgatóságra is. Különösen ha a művek időmértékét el kell nyújtani mesterségbeli nehézségek legyőzhetősége miatt. Bizonyos, hogy Zsizsmann tulajdonképpen a zenekar teljesítő, mint a közönség befogadó képességét, de mégis szerencsés kézzel, biztosan vezette zenészeit a művekben hemzsegő nehézségek között és így meglehet az elégtétele, hogy az estély kiemelkedett az évenként az intézet zenekarától nyújtott eddigi hangversenyek közül. Hogy ez így történt, abban tekintélyes része volt az est szölistájának, K. Molnár Irmának, a zenekonzervatórium tanárnőjének, aki Schumann zongoraversenyét izléssel, természetesen zeneiséggel, értelmesen, a lírai részeket pedig költőien játszotta úgy, hogy soha nem hagyta magát az érzélgőség ragadtatni. Sikere őszinte és megérdemelt volt, ezt igazolta a közönség elemi elragadtatottsága is. Az opera hárfásnője, Elvira Capatti igen kedvesen, nagy tudással és előkelő izléssel játszott néhány szalondarabot finoman szóló, dekoratív hangszeren.

(Li.)

ELFOGTÁK A MEGSZÖKÖTT BETÖRŐT. A bukaresti rendőrségi közegeknek sikerült Postomaru rovottmultu betörőt elfogni. Postomaru tudva levőleg az iflvoi törvényszék folyosójáról szökött meg, miután előzőleg Ecaterina Stanciu nevű barátnője leítatta a kíséző fogházort. Ecaterina Stanciu is őrizetbe vették.

ÖRVENDETES CSALÁDI ESEMÉNY AZ ALBÁN KIRÁLYI HÁZBAN. A tiránai parlament ma délelőtti ülésén az albán miniszterelnök közölte a képviselőkkel, hogy a királyné — aki tudvalevőleg Apponyi Geraldine grófnő — örvendetes családi esemény előtt áll.

A SINEK KÖZÉ ESETT ÉS ÖSSZESZAGGATTÁK A VONAT KERKEI A VASUTIJEGY ELLENŐRT. Ion Popa 45 éves vasutijegy ellenőrt, aki a Bacau—Faraconi vonalon teljesített szolgálatot, miközben az egyik kocsiból a másikba ment, megcsuszott és a sinek közé zuhant, ahol a vonat kerkei összeszaggatták. A szerencsétlen ellenőrt felesége és öt árván maradt kis gyermeke gyászolja.

Farkascorda támadta meg a kőbányában dolgozó munkásokat. Szatmárról jelentik: Csütörtökön reggel Duca Gheorghe vállalkozó öt munkás kíséretében a Szatmár—madarasi országot melletti kőbányába mentek, hogy ott követ törjenek és az utat javítsák. Munkájuk közben megdöbbenve látták, hogy a közeli hegyekből nagy farkascorda ereszkedik alá. Menekülni már nem volt idejük, közelharcba bocsájtóztak a farkasokkal, amelyek során két munkás: Bloga Ioan és Flontas Ioan súlyos sebeket szenvedtek. Má-már kétségessé lett a harc kimenetele, amikor az egyik munkás azt indítványozta, hogy szálljanak be a kőszállításra használt teherautóba, jártassák a motort a legnagyobb erővel, mert hátha ennek a zaja elriassa a vadállatokat. Az ötletnek sikere volt: a farkasok megrémülve a különös zajtól elmenekültek. A két sebesült munkást beszállították a kórházba, ahol kezelés alá vették őket.

Ghica herceg mentővallomása az ártatlanul bíróság elé állított református lelkész ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A múlt év utolsó hónapjaiban, amikor a közismert külpolitikai események zajlottak le, a hatóságoknak tudomására jutott, hogy a határvidék lakosai olyan módon viselkednek, hogy azzal veszélyeztetik az állam biztonságát és érdekeit. Rendeletet adtak ki ezért a határszéli községek és városokak csendőrségeinek, illetve rendőrségeinek, hogy indítsanak eljárást mindazok ellen, akiknek viselkedése kifogásolható. Így történt, hogy Kalmár István, a biharmegyei Bályok község református lelkésze ellen eljárás indult az állam érdekeit sértő állítólagos kijelentése miatt.

Kalmár tiszteletes a katonai törvényszék elé került, amely tegnapi tüzzött ki ügyében tárgyalást. A koronatanu az ügyben Goldberger Móríc kereskedő volt, aki előadta, hogy a vonaton is-

merkedett meg Kalmár lelkésszel, akivel beszélgetett a külpolitikai eseményekről. A beszélgetés folyamán az volt az érzése, hogy a lelkész nem viselkedik lojálisan a román állammal szemben, amit aztán kötelessége tudatában jelentett is az illetékeseknek. Az ügyben kihallgatott többi tanuk kedvező vallomást tettek, sőt Ghica herceg akinek Bályok mellett nagy birtokai vannak, kijelentette, hogy a vádlott soha semmiféle olyan cselekedetet nem követett el, amely államellenes lett volna. Én magam több ízben gyanúsítottam — mondotta a tanu — megfigyeltem, de semmiféle terhelő adatot nem tudtam felhozni ellene.

A bíróság ezután dr. Ilarie Poescu és dr. Mikor Imre védőügyvédek becsédei után felmentette az ártatlanul megvádolt lelkészt a vád alól.

Ismeretlen betörők kifosztották Hargittai bankigazgató lakását

Több betörőt vett őrizetbe a rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrség bűnügyi krónikája tegnap újabb betöréses lopással bővült. Hargittai Bertalan, az Erdélyi Bank vezérigazgatója ma reggel jelentést tett az I. kerületi rendőrségen, hogy tegnap este 9 és 10 óra között Unirei-tér 34. szám alatti lakásáról, mialatt távol volt, ismeretlen egyének álkulccsal behatolva, 49.000 lej készpénzt loptak el. A rendőrség a feljelentés alapján széleskörű vizsgálatot indított az ismeretlen betörők kézrekerítésére.

Tegnap este a bukaresti rendőrségnek két tisztviselője jelent meg a kolozsvári rendőrségen és egy Fodor Sándor nevű 40 éves kolozsvári illetőségű egyén iránt érdeklődött. A rendőrség hamarosan megállapította, hogy Fodor Sándor, aki az utóbbi időben huzamosab ideig Constantan tartózkodott, Koseff Ilonka, Cetatea Alba-i illetőségű 38 éves nővel Baritiu-ucca 18. szám alatt lakik. A rendőrség em-

berei letartóztatták Fodor Sándort és vadházastársát, akikről, mint megállapítást nyert, Constantaban 76.000 lej értékű ékszereket és 16.000 lej készpénzt loptak el. A rendőrség megállapította azt is, hogy Fodor Sándor eddig nyolc betöréses lopást követett el. 1919-ben kezdte el „pályafutását” és több betörésért félévet ült, amikor kiszabadult, újabb betöréseket követett el, s ekkor egy évre ítéltek, bünlajstromának összeállítását után átadják az ügyvédeknek.

A IV. kerületi rendőrség letartóztatta Hodos Albert 28 éves marosúvári illetőségű fiatalembert, aki Kolozsváron négy nap alatt hat betöréses lopást követett el.

A bűnügyi osztály tegnap letartóztatta Kovács Sarolta lugosi és Lakatos Erzi dési születésű asszonyokat többrendbeli lopás büntette miatt. Bűnügyükben folyik a vizsgálat.

Berlin állítólag megváltoztatta álláspontját a kárpátaljai kérdésben

Az ana köztársasági elnök francia földre menekült — Ribbentrop feltűnést keltő tárgyalásai a varsói tápán, olasz és magyar követekkel

(BARCELONA.) Az ana köztársasági elnök négy titkára kíséretében francia földre lépett. Bizonyos források szerint állítólag 75 kiló ékszer és több kiló aranyrudat, valamint egyéb értéket vitt magával.

Újabb jelentések szerint Barcelona kikötőjébe több Franco-féle hadihajó futott be. Ugyanezen forrás szerint a köztársasági kormány a Figueras kastélyban értekezletet tartott, amelynek során úgy döntöttek, hogy egyelőre nem indítják utnak azt a 2000 menekültet, akiket a francia kormány beenged. Egyébként a nemzeti hadsereg előnyomulása tovább tart. Újabb jelentések szerint Barcelonán tul hat községet szálltak meg Franco csapatai.

RIBBENTROP VARSÓI UTJA

(VARSÓ.) (Express.) Ribbentrop német külügyminiszter tegnap délelőtt megkoszorúta az ismeretlen katona emlékművét, ahová diszkrétan vezényelték ki. Azután felkereste Beck külügyminisztert, akivel egyórás megbeszélést folytatott. Ezt követően kihallgatáson jelent meg Moscicky elnök előtt, majd résztvett a tiszteletére rendezett villásreggelin. Délután Beck kereste fel szállásán, amit nem sokkal az után Ribbentrop viszonzott. Este fogadás volt a német követségen, ahová

hivatalosak voltak a lengyel előkelőségeken kívül az olasz, japán és magyar követek is. A három diplomatával Ribbentrop megelőzőleg szintén hosszasan tárgyalt.

NÉMETORSZÁG ÉS A KÁRPÁTALJA KÉRDÉSE

(VARSÓ.) Az Exchange Telegraph közlése szerint Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kijelentette varsói megbeszélései során, hogy a Német Birodalom semmiféle kalandos vállalkozásba nem megy bele. Eppen ezért az Ukrajnával kapcsolatos hírek sem felelnek meg a valóságnak. A megbeszélések során sem Danzig, sem Memel kérdése nem került szóba. Ribbentrop hangsúlyozta még, hogy a Harmadik Birodalom semmiféle nehézséget nem óhajt felidézni a Kárpátalja területének hovatartozandósága ügyében, ha az derülne ki, hogy ez a terület nem tudja megtalálni életlehetőségeit Csehszlovákia határai között. Lengyelország egyébként az antikommunista egyezmény kérdésében ragaszkodik egyező álláspontjához, amely szerint nem hajlandó csatlakozni ehhez a szövetséghez. Varsó minden irányban fentartja szabad rendelkezési jogát.

ÚJ MAGYAR PÁRTOK

(BUDAPEST.) A magyar fővárosban

új politikai párt alakult. A Borne-missza—Miketz-féle csoport, amely annak idején Sztranyavszky csoportjával együtt kivált a kormánypartból, független keresztény fajvédő párt címen új pártot alakított.

Ugyancsak Budapesten megalakult a népirók és magyar dolgozók parasztpártja. A párt tiz pontban állította össze programját. Jelmondata: „A népért a népért!” Követeli, hogy az egész vonalon népi politikát folytassanak. Továbbá, hogy Magyarország függetlenségét úgy gazdasági, mint politikai téren biztosítsák. Erős parlamentáris alkotmányos uralmat akarnak, valamint, hogy a magyar dolgozókat minden vonalon erősítsék és támogassák.

A PESTI NAPLÓ NAGY JELENTŐSÉGET TULAJDONIT A ROMÁN KORMÁNY ÉS A MAGYAR KISEBBSÉG EGYEZMÉNYÉNEK

(BUDAPEST.) A Pesti Napló vezércikkben méltatja a román kormányának a magyar kisebbséggel kötött megegyezését, amelyet megkönnyebbült érzéssel könyvel el. Az eddig megkötött megegyezésektől lényegesen eltérően — írja a lap — amelyeknek választási jellegük volt, a romániai magyar kisebbség ez alkalommal nem valamely politikai párttal, hanem magával a román állammal kötött megállapodást. Ez az első eset, amikor a román állam lehetőséget ad a romániai magyar kisebbségnek, hogy hivatalosan elismert szervezete legyen, amely organizációban — minden politikai érdek nélkül — megvitassa a magyar kisebbséget érdeklő kérdéseket és megtegye a szükséges érdekvédelmi intézkedéseket.

KÖZELEDÉS BUDAPEST ÉS BELGRÁD KÖZÖTT

(BUDAPEST.) A félhivatalos jellegű Budapesti Hírlap megállapítja, hogy az Olaszország és Jugoszlávia közötti kapcsolat kedvező fejlődése, hasonló kedvező légkört és kapcsolatot alakított ki Magyarország és Jugoszlávia között is. Ciano gróf olasz külügyminiszternek Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnökkel lefolytatott tárgyalásai és megállapodása — írja a Budapesti Hírlap — új fejezetet nyitott meg Belgrád és Budapest kölcsönös megértésen alapuló közeledésének.

OLASZ ÉS FRANCIA KÉSZÜLŐDÉS

(RÓMA.) (Havas.) Az olasz kormány elhatározta, hogy behívja az 1901. valamint az 1902-ös évfolyamok még eddig nem mozgósított osztagait. Ezenkívül a további évfolyamok műszaki kiképzésű egyedeit is.

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök és hadügyminiszter előterjesztésére a kormány február elsejére behívta az 1918. évi korszaltály ujoncait. Ennek a korszaltálynak csak szeptemberben kellett volna bevonulnia.

ANGOL KÖLCSÖN CSEHSZLOVÁKIÁNAK

(LONDON.) (DNB) Jól értesült pénzügyi körök szerint Anglia és Csehszlovákia között a pénzügyi tárgyalások eredménytelenségével végződtek. Ugy döntöttek, hogy az eddig folyósított négy millió fontsterlingen kívül nyolcmilliót adnak Csehszlovákiának. Ennek a kölcsönnek azonban az a feltétele, hogy az összeget kizárólag a menekültek javára szabad csak felhasználni.

— FIZETIK A NYUGDIJAKAT. A pénzügyigazgatóság értesítése szerint az esedékes nyugdíjakat f. hó 27, 28 és március hó 1. napjain reggel 8-tól fél 2 óráig fizetik. Az első napon A—H betűiig már kifizették, a többi napokon pedig a következő névbetűvel kezdődő nyugdíjasok illetményei lesznek kifizetve.